

Partner responsible for Del. 4.6.2: **REGION OF CENTRAL MACEDONIA, GREECE (PB No6)**

DELIVERABLE D4.6.2: Investigation and Analysis of Financial tools

Project Title: **Integrating Bulgaria-Greece cross-border significance historical and archeological assets into one sustainable thematic tourist destination (MIS: 5016094)**

Project Acronym: **BORDERLESS CULTURE**

Project Logo:

Subcontractor:

The contents of this publication are sole responsibility of Partner Beneficiary No6 (Region of Central Macedonia) and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat

*The **BORDERLESS CULTURE** project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme*

<https://borderlessculture.eu>

Deliverable D4.6.2: Investigation and Analysis of Financial tools

Brief Executive Summary

In the framework of **WP4: ‘Cultural Integration Innovative Actions’** of the **BORDERLESS CULTURE** project, Partner Beneficiary **No6 (Region of Central Macedonia)** prepared and developed **Deliverable D4.6.2: “Investigation and Analysis of Financial tools”**, which consisted of the following two (2) Deliverables (in Greek), according to the Contract signed on 4/2/2019 between Region of Central Macedonia and EUROCONSULTANTS S.A:

- Deliverable **4.2.1: ‘CULTURAL & TOURISM DEVELOPMENT STUDY’** (*entitled ‘ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 4.2.1_ΜΕΛΕΤΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ_ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ_FINAL’*)
- Deliverable **4.2.2.: ‘ACTION PLAN-SUGGESTED ACTIVITIES’** (*entitled ‘ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 4.2.2._ΑΝΑΦΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ_FINAL’*).

More specifically, the above mentioned Deliverables include the Development of an Action Plan for the boosting and the cultural & tourist development of the Region of Central Macedonia, with Amphipolis area at its center.

The Action Plan has identified & proposed relevant Priority Axes/Intervention Fields/Actions-Projects taking into account all available Financial Tools (e.g. ESPA, Interreg, etc.) in the Programming period.

In the framework of the Deliverables, Specific relevant Projects have also been identified, budgeted and proposed to be financed.

Important Notice: *The views and opinions expressed in the contents of this publication are under the sole responsibility of Partner Beneficiary No6 (Region of Central Macedonia, Greece) and do not necessarily reflect or represent the views and opinions held by the European Union, the participating countries, the other Partners of the project, the Managing Authority and the Joint Secretariat of the Programme.*

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 4.2.1: «Μελέτη Πολιτιστικής & Τουριστικής Ανάπτυξης της Κεντρικής Μακεδονίας, με Επίκεντρο την Αμκρίπολη» (Παραδοτέο 4.6.2, βάσει του Τεχνικού Δελτίου του έργου BORDERLESS CULTURE)

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4: «Ολοκληρωμένες Καινοτόμες Πολιτιστικές Δράσεις»

Δράση 4.2: «Διερεύνηση πηγών χρηματοδότησης και Ωρίμανση Έργων / Δράσεων πολιτιστικής/τουριστικής ανάπτυξης»

ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.

www.euroconsultants.gr

Το έργο BORDERLESS CULTURE συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους των χωρών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG V-A «Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1.1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ - ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
1.2. Ο ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ.....	5
2. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	16
2.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ..	16
2.2. ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	18
3. SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ.....	28
4. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΧΩΝ.....	33

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ - ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα Μελέτη έχει συνταχθεί για λογαριασμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στο πλαίσιο του Έργου: 'BORDERLESS CULTURE - Ολοκλήρωση των Ιστορικών και Αρχαιολογικών Πόρων Διασυνοριακής Σπουδαιότητας Βουλγαρίας και Ελλάδας σε έναν Βιώσιμο Θεματικό Τουριστικό Προορισμό (Integrating Bulgaria – Greece cross border significance historical and archaeological assets into one sustainable thematic tourist destination)', που έχει ενταχθεί και συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας "Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020".

Στο έργο συμμετέχουν συνολικά 7 (επτά) Εταίροι, από την Ελλάδα:

- η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού/Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, που αποτελεί και τον Επικεφαλής Εταίρο του Έργου
- ο Δήμος Αμφίπολης
- το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου 2 (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ2) Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας Περιφερειακή Ενότητα Σερρών,
- το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης/πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης).

Και από την Βουλγαρία:

- ο Δήμος Μπλακόεβγκραντ και
- το Πανεπιστήμιο Neofit Rilski/Σχολή Τεχνών.

Το έργο BORDERLESS CULTURE στοχεύει στην ανάπτυξη και διαχείριση του πολιτιστικού τουρισμού στη διασυνοριακή περιοχή Ελλάδας και Βουλγαρίας και ειδικότερα στις περιοχές της Αμφίπολης και του Blagoevgrad.

Η ευρύτερη περιοχή της Αμφίπολης περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό σημαντικών αρχαιολογικών χώρων και μνημείων από τη προϊστορική έως τη νεώτερη εποχή και πρόσφατα βρίσκεται στο επίκεντρο του διεθνούς ενδιαφέροντος μετά την ανακάλυψη του μνημειακού ταφικού συγκροτήματος του Τύμβου Καστά κατά το χρονικό διάστημα 2012-2015.

Όμως, η περιοχή, ενώ διαθέτει σπουδαίο πολιτιστικό πλούτο και συγκριτικά γεωγραφικά πλεονεκτήματα, όπως στρατηγική θέση – «πέραςμα», ευκολία πρόσβασης, τοπία κάλλους, άμεση γεινίαση με παραθεριστικές περιοχές, η ίδια είναι σχεδόν άγνωστη

«τουριστικά», με αρκετές ελλείψεις και αδυναμίες στο να ανταποκριθεί και να διατηρήσει την ενδεχόμενη μελλοντική αύξηση των επισκεπτών, ιδιαίτερα μετά την προβολή και ανάδειξη του Μνημειακού Ταφικού Συγκροτήματος του Τύμβου «Καστά».

Η σημερινή κατάσταση και οι προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής υπαγορεύουν την αναγκαιότητα σχεδιασμού και υλοποίησης ενός τοπικού **Ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρεμβάσεων / Δράσεων Πολιτιστικής / Τουριστικής Ανάπτυξης**, που θα έχει επίκεντρο ένα Έργο πνοής, υπερτοπικού / εθνικού χαρακτήρα: το **Αρχαιολογικό Πάρκο Αμφίπολης**.

Με την οργάνωση και υλοποίηση του προτεινόμενου Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης επιδιώκεται η προστασία και η ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου της Αμφίπολης ως ενιαίου χώρου, σε μια ευρύτερη περιοχή, πέρα από τα όρια της αρχαίας πόλης, συμπεριλαμβάνοντας και την προστασία και ανάδειξη του συνολικού ιστορικού και φυσικού τοπίου της ευρύτερης περιοχής: από τα Νέα Κερδύλια και την αρχαία Άργιλο δυτικά, μέχρι το οικοσύστημα των εκβολών του Στρυμόνα, την αρχαία Ηιόνα και τη βυζαντινή Χρυσούπολη ανατολικά και βόρεια από τους προϊστορικούς οικισμούς της Νέας Μεσολακκιάς, μέχρι το εγκαταλελειμμένο χωριό της Μεσολακκιάς στους πρόποδες του Παγγαίου.

Οι αναβαθμισμένοι πολιτιστικά, αισθητικά, περιβαλλοντικά και λειτουργικά χώροι του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης θα εξασφαλίσουν καλύτερη ποιότητα ζωής για τους κατοίκους και ταυτόχρονα θα προσφέρουν την δυνατότητα στους επισκέπτες μιας μεγαλύτερης χρονικά επίσκεψης, άνετης, ευχάριστης, έχοντας μια περισσότερο ολοκληρωμένη εικόνα της διαχρονικής εξέλιξης της περιοχής.

Η παρούσα Μελέτη, κατόπιν διερεύνησης της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και ανάλυσης των δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων (SWOT) του πολιτιστικού προορισμού της Αμφίπολης, καθώς και των προτεινόμενων τρόπων αξιοποίησης και αντιμετώπισης αυτών, προτείνει τους Στρατηγικούς και Επιχειρησιακούς Στόχους του Τοπικού Ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρεμβάσεων / Δράσεων Πολιτιστικής / Τουριστικής Ανάπτυξης της περιοχής της Αμφίπολης.

Συνέχεια της παρούσας Μελέτης (Παραδοτέο 4.2.1) αποτελεί το Παραδοτέο 4.2.2, με τίτλο: «Αναφορά όλων των Ενεργειών Υποστήριξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την Ωρίμανση Σχετικών Προτεινόμενων Έργων/Δράσεων προς Χρηματοδότηση», το οποίο προτείνει τους Τομείς Παρέμβασης – Άξονες Προτεραιότητας (Πολιτισμός, Υποδομές, Περιβάλλον, Επιχειρηματικότητα, Ανθρώπινο Δυναμικό, Τουριστική Προβολή, Καινοτόμες Δράσεις, Διοίκηση - Διαχείριση Προγράμματος), καθώς και τις επιμέρους Δράσεις ανά Τομέα Παρέμβασης, τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς, πηγές χρηματοδότησης, χρονοδιάγραμμα και τις σχετικές ενέργειες ωρίμανσης αυτών.

Ιστορικό

Ο Αρχαιολογικός χώρος της Αμφίπολης αποτελεί σήμερα έναν από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Βόρειας Ελλάδας. Η Αμφίπολη αναδείχθηκε κατά την αρχαιότητα σε ένα λαμπρό πολιτικό, στρατιωτικό, οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο. Η Αμφίπολη ιδρύθηκε στις όχθες του Στρυμόνα ποταμού από Αθηναίους το 437 π.Χ. με στόχο τον έλεγχο των μεταλλείων της Θράκης, αλλά πέρασε στα χέρια των Σπαρτιατών κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης του Πελοποννησιακού πολέμου, την περίοδο 431-421 π.Χ. Η Νικίειος Ειρήνη το 422 π.Χ. προέβλεπε να αποδοθεί στους Αθηναίους η Αμφίπολη, μια υπόσχεση που δεν υλοποιήθηκε. Στη συνέχεια η Αμφίπολη έμεινε στην επιρροή των Σπαρτιατών. Μια τελευταία προσπάθεια ανάκτησής της από τους Αθηναίους το 358 π.Χ. απέτυχε και τον επόμενο χρόνο καταλήφθηκε από τον Φίλιππο Β΄, τον πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου και έγινε μέρος του Βασιλείου των Μακεδόνων. Την εποχή αυτή αποτέλεσε τη ναυτική βάση του Μεγάλου Αλεξάνδρου κατά την εξόρμησή του στην Ασία, το φρούριο και το νομισματοκοπείο του Βασιλείου της Μακεδονίας. Με την πτώση του Μακεδονικού Βασιλείου από τους Ρωμαίους η Αμφίπολη έγινε μέρος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους αποτέλεσε σημαντικό αστικό κέντρο της περιοχής και έδρα της διοικητικής περιφέρειας "Μακεδόνων Πρώτης". Από την πόλη διερχόταν η περίφημη Εγνατία οδός ενώ την επισκέφθηκε και κήρυξε ο Απόστολος Παύλος κατά τη δεύτερη αποστολική περιοδεία του (49-52 μ.Χ). Κατά τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους ήταν έδρα επισκόπου και αξιόλογο θρησκευτικό κέντρο. Τη σημαντική ανάπτυξή της μαρτυρούν και εντυπωσιακοί σε μέγεθος και διακόσμηση παλαιοχριστιανικοί ναοί της πόλης του 5ου και 6ου αιώνα μ.Χ.

Μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ο καθηγητής Στρ. Πελεκίδης το 1918-19 έκανε έρευνα στο χώρο της Αμφίπολης, όπου αποκάλυψε μεγάλο μέρος της βασιλικής Α΄, ένα μικρό τμήμα του τείχους και οικίες. Από το 1956 άρχισαν οι ανασκαφές της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας υπό τη διεύθυνση του αρχαιολόγου Δημήτρη Λαζαρίδη, ο οποίος μέχρι τη δεκαετία του 1980 έχει αποκαλύψει μεγάλο αριθμό αρχαίων τάφων, αρχαία δημόσια κτίρια, ελληνιστικές και ρωμαϊκές οικίες, καθώς και παλαιοχριστιανικές εκκλησίες. Τα πολυάριθμα ευρήματα από τις ανασκαφές εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφιπόλεως και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας.

Η νεότερη ανασκαφική έρευνα 2012-2015 στον Τύμβο Καστά Αμφίπολης, με υπεύθυνη ανασκαφέα την αρχαιολόγο Κατερίνα Περιστέρη, έφερε στο φως ένα μνημειακό ταφικό συγκρότημα, μοναδικό στο είδος του, που αποτελείται: α) από ένα μαρμάρινο περίβολο ύψους 3μ., διαμέτρου 158,40 μ. και περιμέτρου 497μ., β) ένα σύνθετο μακεδονικό τάφο και γ) το μνημείο του λέοντα που βρισκόταν στην κορυφή του τύμβου. Ο σύνθετος μακεδονικός τάφος αποτελείται από τέσσερις χώρους. Μια μνημειακή κλίμακα οδηγεί από το ύψος του περιβόλου στο εσωτερικό, όπου ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει δύο ακέφαλες Σφίγγες, δύο εξαιρετικής τέχνης Καρυάτιδες, και στη συνέχεια, πριν τον κυρίως ταφικό θάλαμο με τη μαρμάρινη θύρα, ένα βοτσαλωτό δάπεδο που απεικονίζει την αρπαγή της Περσεφόνης από τον Πλούτωνα με ψυχοπομπό τον Ερμή. Η παράσταση

διακρίνεται για την εξαιρετική τέχνη στην απόδοση των λεπτομερειών των χαρακτηριστικών, τόσο των μορφών, όσο και των αλόγων, όπως και για την αρμονία των χρωμάτων. Όσον αφορά στο μνημείο του λέοντα, που σήμερα βρίσκεται στις όχθες του ποταμού Στρυμόνα, η ανασκαφική έρευνα απέδειξε ότι συνδέεται με το ταφικό σήμα του τύμβου και τοποθετείται στην κορυφή του σύμφωνα με τη γεωμετρία του μνημειακού ταφικού περιβόλου. Το υλικό της βάσης του λέοντα προέρχεται από μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη του περιβόλου, χρησιμοποιήθηκε ως φράγμα του ποταμού σε δεύτερη χρήση ήδη από τη ρωμαϊκή εποχή και βρέθηκε από τον ελληνικό στρατό το 1912 κατά την αποξήρανση της κοίτης του Στρυμόνα για την κατασκευή της σύγχρονης γέφυρας. Μετά το 1917 τα μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη συγκεντρώθηκαν στη θέση της σύγχρονης γέφυρας μαζί με τα κομμάτια του σπασμένου λέοντα, που αναστηλώθηκε το 1937 από τον γλύπτη Α. Παναγιωτάκη. Το μνημειακό μακεδονικό ταφικό συγκρότημα στον τύμβο Καστά που κατασκευάστηκε με τη μεγαλύτερη ποσότητα εισαγόμενου μαρμάρου από τη Θάσο, έπεται από παραγγελία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, χρονολογείται στο τελευταίο τέταρτο του 4^{ου} αι. π.Χ. (325-300 π.Χ.) και μαρτυρεί την εξέχουσα προσωπικότητα του «αφηρωισμένου νεκρού» προς τιμήν του οποίου αποδόθηκαν λατρευτικές τιμές από την κοινωνία της εποχής του.

Περιγραφή

Ο αρχαιολογικός χώρος της Αμφίπολης βρίσκεται μέσα στην τειχισμένη αρχαία πόλη, όπου περιλαμβάνεται και η χριστιανική Αμφίπολη. Εκτός των τειχών υπάρχει εκτεταμένη νεκρόπολη της αρχαίας Αμφίπολης, κλασικών, ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων καθώς και παρακείμενες αρχαίες θέσεις, που συνδέονται με την αρχαία και χριστιανική Αμφίπολη.

Στα βόρεια, υπάρχει ο αρχαίος οικισμός του Λόφου 133 με τη νεκρόπολή του στην ευρύτερη περιοχή του Τύμβου Καστά και χρονολογείται κατά την εποχή σιδήρου και αρχαϊκούς χρόνους.

Στα νότια, δίπλα στις εκβολές του Στρυμόνα βρίσκεται η ακρόπολη της αρχαίας Ηϊόνας στο λόφο «Προφήτης Ηλίας» και το βυζαντινό κάστρο της Χρυσούπολης. Στη περιοχή μεταξύ της παλαιάς και της νέας κοίτης του Στρυμόνα έχουν εντοπιστεί μικρές εγκαταστάσεις που σχετίζονται με την αγροτική, βιοτεχνική και εμπορική δραστηριότητα στις εκβολές του Στρυμόνα από τους κλασικούς έως και τους οθωμανικούς χρόνους.

Ανατολικά, στους νοτιοδυτικούς πρόποδες του Παγγαίου βρίσκεται η συνέχεια της νεκρόπολης της αρχαίας Αμφίπολης.

Δυτικά των εκβολών του Στρυμόνα βρίσκεται τοποθετημένο σήμερα το μνημείο του Λέοντα της Αμφίπολης, του οποίου η αρχική θέση ήταν στην κορυφή του Τύμβου Καστά. Ακόμη, υπάρχει τμήμα της αρχαίας νεκρόπολης και ο βυζαντινός πύργος του Χάνδακα (ο οποίος μαζί με τον αντίστοιχο πύργο του Μαρμαρίου της ανατολικής όχθης, ανήκαν στη Μονή Παντοκράτορος και αποτελούσαν κέντρα συγκέντρωσης γεωργικών προϊόντων της κοιλάδας του Στρυμόνα, με σκοπό τη διανομή στις μονές του Αγίου Όρους).

Η περιοχή του αρχαιολογικού χώρου περιλαμβάνει σύγχρονους οικισμούς και εγκαταστάσεις: τον προσφυγικό οικισμό της Αμφίπολης και της Νέας Αμφίπολης, πυκνό οδικό δίκτυο επαρχιακού, περιφερειακού και εθνικού επιπέδου (κόμβος κλειστού αυτοκινητοδρόμου Εγνατίας Οδού), αλιευτικό καταφύγιο, λατομείο, ελαιοτριβεία, υποσταθμός της ΔΕΗ και παραθεριστικούς οικισμούς δυτικά και κυρίως ανατολικά των εκβολών του Στρυμόνα.

Προβλήματα – Υφιστάμενα Έργα Ανάδειξης του Αρχαιολογικού Χώρου

Όπως φαίνεται από την παραπάνω συνοπτική περιγραφή, ο χώρος συγκεντρώνει σημαντικά πλεονεκτήματα που τον καθιστούν ιδιαίτερα ελκυστικό για τους επισκέπτες. Βασικό πλεονέκτημα είναι το πλήθος και η ποιότητα των αρχαίων μνημείων που οι ανασκαφές έχουν φέρει στο φως και το εν πολλοίς άθικτο φυσικό τοπίο που τον περιβάλλει, το οποίο διασώζει ένα σημαντικό μέρος από την αυθεντικότητα του ιστορικού τοπίου που περιέγραψε ο μεγαλύτερος ιστορικός της αρχαιότητας ο Θουκυδίδης, ο οποίος ως στρατηγός των Αθηναίων βίωσε στην περιοχή της Αμφίπολης σημαντικά ιστορικά γεγονότα που κόστισαν στους Αθηναίους την απώλεια της Αμφίπολης και στον ίδιο είκοσι χρόνια εξορίας από την πατρίδα του.

Σημαντικό πλεονέκτημα του αρχαιολογικού χώρου αποτελεί επίσης η θέση της αρχαίας πόλης πάνω στους λόφους, η οποία είναι «περιφανής» από τη στεριά και τη θάλασσα, σύμφωνα με την περιγραφή του Θουκυδίδα. Στα μάτια του επισκέπτη που προσεγγίζει την αρχαία πόλη είτε από βορρά είτε από νότο καταγράφεται το μέγεθος της τειχισμένης αρχαίας πόλης, καθώς και η σχέση με τα εκτός τειχών εκτεταμένα νεκροταφεία της, με τους γειτονικούς αρχαίους οικισμούς και τα δύο ιστορικά βουνά που την πλαισιώνουν, το Παγγαίο και το Κερδύλλιο, και προπαντός με το ποταμό Στρυμόνα. Από την ακρόπολη της αρχαίας πόλης, αλλά και τους άλλους αρχαιολογικούς χώρους εντός ή εκτός των τειχών, ο επισκέπτης έχει επίσης θαυμάσιες θέες προς την πόλη, προς το ποτάμι και προς την ενδοχώρα.

Τα προβλήματα του αρχαιολογικού χώρου και των περιμετρικών ζωνών συνοψίζονται και σήμερα ως εξής:

- A. Η διασπορά των ανασκαμμένων αρχαίων μνημείων και η δυσκολία σύνδεσής τους.
- B. Η ύπαρξη του σύγχρονου οικισμού της παλιάς Αμφίπολης στο εσωτερικό των τειχών της αρχαίας πόλης.
- Γ. Τα προβλήματα προστασίας και συντήρησης των αρχαιολογικών χώρων ανάμεσα στα οποία ως πιο σημαντικά καταγράφονται τα εξής:
 - Οι καταστροφές που προκαλεί στα μη ανασκαμμένα μνημεία ή βαθιά άροση στα εντός των τειχών ιδιωτικά αγροκτήματα.
 - Οι δενδροκαλλιέργειες, οι οποίες εκτός από τις καταστροφές στα υποκείμενα αρχαία κτίρια αλλοιώνουν και τον χαρακτήρα.

-
- Η φθορά των εκτεθειμένων στις δυσμενείς καιρικές συνθήκες αρχαίων κτιρίων και η έλλειψη στεγάστρων.

Δ. Στις περιμετρικές ζώνες γύρω από τον αρχαιολογικό χώρο σοβαρά προβλήματα αποτελούν:

- Η οικιστική επιβάρυνση με την ανεξέλεγκτη επέκταση του οικισμού της Νέας Αμφίπολης προς την πλευρά του νότιου τείχους της αρχαίας Αμφίπολης.
- Ο υποσταθμός της ΔΕΗ στην παλιά εθνική οδό.
- Η λειτουργία ενός σπαστήρα αδρανών υλικών στο όρυγμα παλαιού λατομείου σκύρων.
- Η λειτουργία ενός ελαιοτριβείου που επιβαρύνει με δυσάρεστες οσμές το περιβάλλον.
- Η ύπαρξη διάσπαρτων σκουπιδότοπων, σε μικρότερο βαθμό βεβαίως από ότι στο παρελθόν.
- Ο κίνδυνος υποβάθμισης του υδροβιότοπου στις δύο όχθες του Στρυμόνα και στη λιμνοθάλασσα.
- Η αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος από τις αμμοληψίες στις όχθες του ποταμού Στρυμόνα.
- Η άναρχη ανάπτυξη παραθεριστικών οικισμών στην παραλιακή ζώνη των εκβολών του ποταμού.
- Η επέκταση της εκτός σχεδίου δόμησης στην περιοχή της αρχαίας Ηϊόνας και της βυζαντινής και μεταβυζαντινής Χρυσούπολης.
- Τα πρόχειρης κατασκευής ακαλαίσθητα βιοτεχνικά κτήρια.
- Η απογοητευτική εικόνα εγκατάλειψης και υποβάθμισης του λιμένα Αμφίπολης, παρά τις επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν σε υποδομές και εξοπλισμό πριν μια δεκαετία.

Η έννοια του Αρχαιολογικού Πάρκου

Κατ' αρχήν χρειάζεται να αποσαφηνίσουμε τη διαφορά μεταξύ Αρχαιολογικού Πάρκου και Αρχαιολογικού Χώρου. Η βασική διαφορά είναι το μέγεθος, η πολυπολιτισμική παρουσία των ευρημάτων και η ευρύτητα της έκτασης που χαρακτηρίζει το Αρχαιολογικό Πάρκο σε σχέση με τον Αρχαιολογικό Χώρο, προσδιορισμένος συνήθως γεωμετρικά και γεωγραφικά-σημειακά.

Ως «Αρχαιολογικοί Χώροι» κηρύσσονται και οριοθετούνται ή ανα-οριοθετούνται ως τόποι χερσαίοι ή ενάλιοι με βάση τα δεδομένα αρχαιολογικής έρευνας πεδίου και με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Αρχαιολογικού Συμβουλίου,

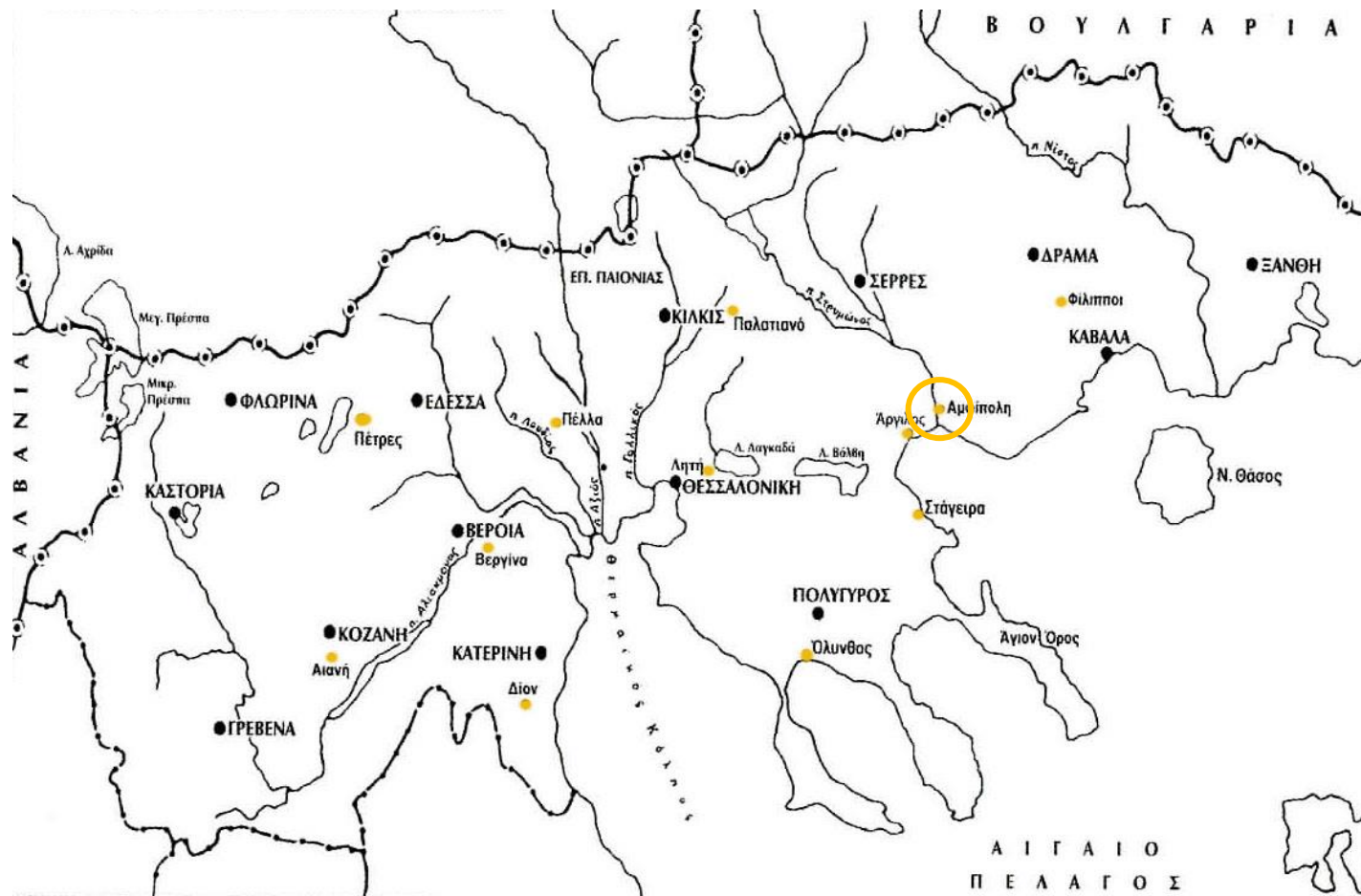
συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα και δημοσιεύεται μαζί με αυτό στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ως «Αρχαιολογικό Πάρκο» ορίζεται μια ευρύτερη γεωγραφική τοποθεσία η οποία εσωκλείει σύμπλεγμα αρχαιολογικών χώρων, μνημείων, ιστορικών τόπων, μουσείων κλπ, και μπορεί να αποτελέσει εθνικό και «οικουμενικό τόπο» αναφοράς, πολιτισμού και μνήμης. Οι χρήσεις γης, τα οικολογικά και αισθητικά χαρακτηριστικά, η επισκεψιμότητα, οι συμπεριφορά επισκεπτών και διερχομένων, η συνέχιση της επιστημονικής έρευνας και η προστασία του πάρκου, διέπονται από θεσμικό πλαίσιο με συγκεκριμένες υποχρεώσεις, όπως αυτά υπαγορεύονται από ένα ολοκληρωμένο «διαχειριστικό σχέδιο και κανονισμό λειτουργίας».

Συνοπτικά, λοιπόν, ο Αρχαιολογικός Χώρος χαρακτηρίζεται από ευρήματα απολιθωμένης φύσης, δομές προϊστορικές και αρχαιότητες ενώ το Αρχαιολογικό Πάρκο αποτελεί ένα «υπαίθριο» Μουσείο που χαρακτηρίζεται από σημαντικές αρχαιολογικές δομές συνδυασμένες με το περιβάλλον τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Κυρίως, το Αρχαιολογικό Πάρκο αποτελεί ένα πολύ αποτελεσματικό μέσο προβολής των ίδιων των μνημείων και του φυσικού τους τοπίου, έναν βασικό πολιτισμικό και οικονομικό πόρο με πολλαπλασιαστικά οφέλη και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής.

Η κακώς εννοούμενη «ανάπτυξη» γύρω από αρχαιολογικούς χώρους και τόπους προσκυνήματος, παραδοσιακά αποκτά χαρακτήρα μιας «άναρχης εγκατάστασης και διασποράς» δραστηριοτήτων με την ανοχή της πολιτείας, στο όνομα της «ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας», συνήθως χωρίς σχέδιο, χωρίς οργάνωση και χωρίς κανόνες.

Αντίθετα, η έννοια του «Αρχαιολογικού Πάρκου» από τη φύση και το περιεχόμενό της «υποχρεωτικά» πρέπει να συνοδεύεται από επιστημονική προσέγγιση οργάνωσης και ανάπλασης των χώρων και διέπεται από «χωροταξικούς κανόνες» με πολλαπλάσια τα οφέλη για την τοπική οικονομία, τον πολιτισμικό τουρισμό και την «περιβαλλοντική αισθητική και αειφορία».

Χάρτης 1 – Οι σημαντικότεροι Αρχαιολογικοί Χώροι της Μακεδονίας

Χάρτης 2 – Αρχαιολογικό Πάρκο Αμφίπολης – πρόταση

— — — Ζώνη Α

— — — Ζώνη Β

— — — Περιμετρική Ζώνη

Αρχαιολογικό Πάρκο Αμφίπολης - Προτάσεις

Η χαρτογράφηση χρήσεων και καλύψεων γης καλείται να καταγράψει την «ποικιλότητα» του κάτω Στρυμονικού τοπίου μέχρι και το ευρύτερο δέλτα. Οι πληροφορίες γης (χρήση και κάλυψη) συνθέτουν το βασικό υπόβαθρο «γεωγραφικής διασποράς» των αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τοποθεσιών με κέντρο την Αρχαία Αμφίπολη (τα τείχη, τις παλαιοχριστιανικές βασιλικές, το αρχαίο γυμνάσιο, την ελληνιστική οικία, το αρχαίο θέατρο, κα.), το Μνημειακό Ταφικό Συγκρότημα του Τύμβου Καστά (μαρμάρινος περίβολος – σύνθετος μακεδονικός τάφος – το μνημείο του λέοντα στην κορυφή του Τύμβου) καθώς και την εκτεταμένη Αρχαία Νεκρόπολη στον ευρύτερο χώρο.

Ξεκινώντας από τα Νέα Κερδύλια και την αρχαία Άργιλο από τις ακτές του Στρυμονικού, το όρος Κερδύλια (στρατοπέδευση των Σπαρτιατών το 422 π.Χ. και τόποι εκτέλεσης Ελλήνων πολιτών από τους Γερμανούς το 1941), τη διαδρομή των Σπαρτιατών υπό τον Βρασίδα, τη Νέα Μεσολακκιά, την εγκαταλειμμένη ορεινή Μεσολακκιά και το Οφρύνιο στην ενδοχώρα, φτάνουμε στις εκβολές του Στρυμόνα με το αρχαίο λιμάνι της Ηιόνας, ναυτική βάση των Αθηναίων, απ' όπου ξεκίνησε η πορεία τους υπό τον Κλέωνα για τη μάχη της Αμφίπολης κατά του Βρασίδα, αργότερα σημείο εισόδου και αγκυροβόλιο του Μακεδονικού Στόλου στο υγρό σύμπλεγμα των λιμνών της Κερκινίτιδας, λιμάνι κι αφετηρία της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου, γνωστή και ως Χρυσόπολη επί Βυζαντίου.

Η μελέτη, η αποτύπωση και η οριοθέτηση του «Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης» απαιτείται να συμπεριλάβει μέρος από τις γεωργικές γαίες που προέκυψαν από την αποξήρανση της Κερκινίτιδας (1930), τους γύρω οικισμούς νέους και παλιούς, τους παραποτάμιους οπωρώνες, τα χορτολίβαδα, τα παραποτάμια οικοσυστήματα, τα γύρω δασοσκεπή και θαμνοσκεπή υψώματα με τα ξέφωτα και τα βοσκοτόπια, τους βιότοπους, τα καταφύγια άγριας ζωής (Κουτμού και Τσουράκι –γέφυρα), τους υδροβιότοπους στο δέλτα, τα επιφανειακά νερά (ποτάμια, λίμνες, λιμνοθάλασσες, παράκτια ζώνη), λοιπές χρήσεις και τοπόσημα ανθρωπογενή και φυσικά (ερείπια πύργων και κάστρων, μικρότεροι τύμβοι, γεωλογικοί σχηματισμοί, κλπ).

Τα μέτρα προστασίας εντός του Αρχαιολογικού Πάρκου περιλαμβάνουν θεσμοθέτηση ζωνών προστασίας των αρχαιολογικών χώρων και των μεμονωμένων μνημείων και θέσπιση οικιστικών ζωνών και χρήσεων γης στις περιμετρικές ζώνες του αρχαιολογικού πάρκου, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η αρμονική σχέση των αρχαίων με το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον τους.

Ζώνη Α

Στη Ζώνη Α ανήκουν ο αρχαιολογικός χώρος της αρχαίας πόλης και τα γύρω από την αρχαία πόλη αρχαία μνημεία (Μνημειακό Ταφικό Συγκρότημα Τύμβου Καστά, βυζαντινοί πύργοι, θέσεις αρχαίων οικισμών και εκτεταμένης Νεκρόπολης), με πλήρη απαγόρευση δόμησης, πλην των εγκαταστάσεων που έχουν σχέση με την προστασία και την ανάδειξη των μνημείων, με έλεγχο των καλλιεργειών και με πλήρη απαγόρευση χωματοουργικών εργασιών.

Τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας είναι τα εξής:

1. Ενοποίηση των διάσπαρτων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και εξασφάλιση πρόσβασης με αυτοκινητόδρομους και πεζόδρομους.
2. Οικοδομικός και χωροταξικός έλεγχος στον σύγχρονο οικισμό της Παλαιάς Αμφίπολης με βασική παρέμβαση το πάγωμα της επέκτασης των ορίων του οικισμού.
3. Ολοκλήρωση των απαλλοτριώσεων των ιδιωτικών αγροκτημάτων μέσα στον αρχαιολογικό χώρο.
4. Δέσμευση χρήσεων γης και απαγόρευση δενδροκαλλιεργειών στους αρχαιολογικούς χώρους αλλά και στο περιβάλλον τους, για λόγους άμεσης προστασίας: α) των αρχαίων μνημείων από τις εκσκαφές των λάκκων φύτευσης και τις ρίζες των δέντρων και β) της αυθεντικότητας του φυσικού και ιστορικού τοπίου από καλλιέργειες σε κανονικές διατάξεις, επείσακτες στην περιοχή.

Μέσα στη ζώνη Α ορίζονται περιοχές ειδικών χρήσεων, όπως:

1. Η περιοχή γύρω από το Αρχαιολογικό Μουσείο, όπου χωροθετούνται λειτουργίες που έχουν σχέση με την εξυπηρέτηση των επισκεπτών (χώρος στάθμευσης, αναψυκτήριο). Πρόβλεψη για επέκταση του Αρχαιολογικού Μουσείου στο όμορο οικόπεδο, ιδιοκτησίας του Δημοσίου (Υπ. Πολιτισμού).
2. Η περιοχή ανάμεσα στο βόρειο τείχος και στο ποτάμι, όπου χωροθετούνται πολιτικές λειτουργίες που έχουν σχέση με τα αρχαία μνημεία (αρχαίο τείχος, αρχαία κτήρια αρχαία γέφυρα, βυζαντινός πύργος) με τα σωζόμενα κτήρια της νεότερης ιστορίας του τόπου (κτήρια ΟΣΕ), με την ανάδειξη της λωρίδας και πανίδας του υδροβιότοπου του ποταμού Στρυμόνα (παρατηρητήριο πουλιών) και με σύγχρονα πολιτιστικά δρώμενα (φεστιβάλ Αμφίπολης, περιοδικές εκθέσεις στα κτήρια του ΟΣΕ).

Ζώνη Β

Στη Ζώνη Β περιλαμβάνεται το ιστορικό τοπίο στις δύο όχθες του ποταμού και οι εκβολές του ποταμού με τη λιμνοθάλασσα. Η ζώνη Β προστατεύεται ως ιστορικό τοπίο, ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και ορισμένα τμήματά της ως χώροι πιθανής επέκτασης των εντοπισμένων ήδη αρχαιολογικών χώρων. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην προστασία της λιμνοθάλασσας και μια λωρίδας κατά μήκος του ποταμού η οποία αποτελεί επίσης σημαντικό υδροβιότοπο. Στη λωρίδα αυτή προβλέπεται να αποκατασταθεί με τον καιρό η φυσική βλάστηση η οποία έχει θιγεί από τις εργασίες εκβάθυνσης της κοίτης του ποταμού και, σε καθορισμένες θέσεις που έχουν ήδη επιλεγεί, να εγκατασταθούν παρατηρητήρια για να βλέπει και να ακούει ο επισκέπτης τα πουλιά του υδροβιότοπου, και ενημερωτικές πινακίδες για να ενημερωθεί για τα είδη της πανίδας των εκβολών του Στρυμόνα.

Στη ζώνη Β η προστασία συνίσταται στην πλήρη απαγόρευση δόμησης και στον έλεγχο των καλλιεργειών στις δύο όχθες του ποταμού και στη λιμνοθάλασσα για τη διάσωση της φυσικής χλωρίδας και πανίδας της περιοχής.

Μέσα στη ζώνη Α και στη ζώνη Β περιλαμβάνονται δύο οικιστικές ζώνες. Πρόκειται για τους σύγχρονους οικισμούς της Παλαιάς και της Νέας Αμφίπολης και τους παραθεριστικούς οικησιμούς της παραλίας και του λιμανιού, για τους οποίους προτείνεται ελεγχόμενη δόμηση με βάση ειδικές μελέτες που θα συνταχθούν κατά περίπτωση. Η Αρχαιολογική Υπηρεσία συναινεί στην ανάπτυξη και την τουριστική αξιοποίηση της παραλιακής ζώνης, με εξαίρεση το τμήμα μπροστά στο κάστρο της Χρυσούπολης και τη λιμνοθάλασσα, καθώς και την αρχαιολογική ζώνη μεταξύ της παλαιάς και νέας κοίτης του Στρυμόνα. Τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας στη Ζώνη Β είναι τα εξής:

1. Δημιουργία πεζόδρομων πρόσβασης στους υδροβιότοπους της λιμνοθάλασσας και της ανατολικής όχθης του Στρυμόνα, καθώς και παρατηρητηρίων πουλιών στην ανατολική όχθη του Στρυμόνα με εποπτικό υλικό σχετικό με την πανίδα και τη χλωρίδα του υδροβιότοπου.
2. Επέκταση του οικισμού της Νέας Αμφίπολης στα νότια της οδικής αρτηρίας και όχι προς την πλευρά του νότιου τείχους της αρχαίας Αμφίπολης, όπως ορίζεται αυστηρά το όριο του. Σ' αυτό πρέπει να επιχειρηθεί ανάδειξη ιδιαίτερα στην περιοχή της Πύλης Δ, η οποία μπορεί να λειτουργήσει στο μέλλον και ως νότια είσοδος στον αρχαιολογικό χώρο.
3. Απαγόρευση των αμμοληψιών στις όχθες του Στρυμόνα στην περιοχή του αρχαιολογικού πάρκου.
4. Έμφαση στη τήρηση κανόνων περιβαλλοντικής διαχείρισης, ιδιαίτερα στη διαχείριση στερών απορριμμάτων και φυτοφαρμάκων και ανακύκλωσης σε όλους τους οικισμούς του Δήμου Αμφίπολης.
5. Έλεγχος της δόμησης στους δύο νέους παραθεριστικούς οικισμούς στις εκβολές του ποταμού και καθορισμός ζώνης προστασίας της παραλιακής ζώνης μεταξύ της βυζαντινής Χρυσούπολης και των εκβολών του Στρυμόνα.
6. Αισθητική κάλυψη του υποσταθμού της ΔΕΗ, ο οποίος βρίσκεται μέσα στον αρχαιολογικό πάρκο.
7. Αποκατάσταση του τραυματισμένου τοπίου στη θέση του παλιού λατομείου σκύρων με μεταφορά χώματος και δενδροφυτεύσεις, καθώς και απομάκρυνση του σπαστήρα δομικών υλικών ο οποίος λειτουργεί σήμερα στο όρυγμα του παλιού λατομείου.
8. Θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων για την προστασία του τοπίου της αρχαίας Ηϊόνας και της βυζαντινής Χρυσούπολης από την εκτός σχεδίου δόμηση, τα βιοτεχνικά κτήρια και τα ποιμνιοστάσια.

Μέσα στη ζώνη Β ορίζονται μερικές περιοχές με προκαθορισμένες χρήσεις, οι οποίες αφορούν στη σωστή λειτουργία του αρχαιολογικού πάρκου. Οι περιοχές αυτές είναι:

-
1. Το λιμάνι στις εκβολές του Στρυμόνα, το οποίο θα πρέπει να αποκτήσει περισσότερο τουριστικό χαρακτήρα. Η χωροθέτησή του (μικτή χρήση τουριστικό – αλιευτικό καταφύγιο) και η αναβάθμισή του ως προς τις υποδομές, εξοπλισμό και υπηρεσίες – μοντέλο διαχείρισης, θα πρέπει να καθοριστούν στα πλαίσια ειδικής μελέτης.
 2. Ο χώρος μπροστά στον Λέοντα της Αμφίπολης, ο οποίος θα πρέπει να βελτιωθεί με εγκαταστάσεις υποδοχής επισκεπτών και να αναδειχθεί σε χώρο αναψυχής δίπλα στο ποτάμι.

Η περιμετρική ζώνη του Αρχαιολογικού Πάρκου περιλαμβάνει σημαντικούς ιστορικούς και φυσικούς τόπους που μπορούν να προσελκύσουν επισκέπτες, όπως η Αρχαία Άργιλλος, μνημείο εκτέλεσης κατοίκων Κερδυλλίων κατά το Β' ΠΠ, καταφύγιο άγριας ζωής δυτικά του Στρυμόνα, εγκαταλειμμένη Μεσολακκιά και πρόποδες Παγγαίου ανατολικά του Στρυμόνα.

2. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

2.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η οικονομική αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς έχει υπάρξει αντικείμενο πολλών μελετών, ιδίως τα τελευταία χρόνια, και από διεθνείς οργανισμούς, όπως η UNESCO, ο Ο.Ο.Σ.Α. και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Οι θετικές επιπτώσεις στις τοπικές οικονομίες, μπορούν να εκτιμηθούν μέσω της αύξησης των επισκεπτών, της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, των άμεσων, έμμεσων και προκαλούμενων (induced) οικονομικών αποτελεσμάτων και της δημιουργίας νέων υποδομών.

Το 2012 το Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) διενέργησε μελέτη για τις επιπτώσεις του Ελληνικού Τουρισμού στην Οικονομία. Τα αποτελέσματα της μελέτης ανέδειξαν ότι ο Τουρισμός για το έτος 2010 συνεισέφερε το 15,1% (ή €34,4 δις) του συνολικού ακαθάριστου προϊόντος της χώρας. Η άμεση επίδρασή του στο ΑΕΠ εκτιμάται σε €15,2 δις ενώ για κάθε 1000 ευρώ τουριστικής δαπάνης το ΑΕΠ αυξάνεται κατά 2200 ευρώ.

Σύμφωνα με την εκτίμηση του Ινστιτούτου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων – ΙΝΣΕΤΕ (Συμβολή του Τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2018):

- η άμεση συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ ανήλθε σε € 21,5 δις (11,7% του ΑΕΠ της χώρας), ενώ η άμεση και έμμεση συμβολή του από 25,7% έως 30,9% του ΑΕΠ.
- από κάθε € 1,0 τουριστικής δραστηριότητας, δημιουργείται επιπλέον € 1,2 έως € 1,65 πρόσθετης οικονομικής δραστηριότητας. Δηλαδή ως αποτέλεσμα για κάθε € 1,0 τουριστικού εσόδου, το ΑΕΟ της χώρας αυξάνεται από € 2,2 έως € 2,65.
- ο τουρισμός συμβάλει στην αιχμή (3^ο τρίμηνο) στο 16,7% της απασχόλησης και συνολικά (άμεσα και έμμεσα) μεταξύ 36,7% έως 44,2% της απασχόλησης.

Σύμφωνα με τη «Μελέτη αποτίμησης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των έργων πολιτισμού» (2014) που ανέθεσε το Ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού στη Deloitte Business Solutions: Στο σύνολο των €512,5 εκ. δαπανών για τα έργα πολιτισμού του ΕΣΠΑ, οι συνολικές επιπτώσεις ανέρχονται σε €1.628 εκ. σε παραγόμενο προϊόν, €419 εκ. σε δαπάνες μισθοδοσίας και σε απασχόληση 22.385 ισοδύναμα ανθρωπο-έτη.

Η ανάπτυξη του τουρισμού παγκοσμίως στις δεκαετίες του 70 και του 80 διαμόρφωσε την αγορά του μαζικού τουρισμού χαμηλού κόστους. Από τη δεκαετία του 90 άρχισε μια

παράλληλη ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού, που ανταποκρίνεται στις περισσότερο εξειδικευμένες προτιμήσεις των σύγχρονων καταναλωτών, αλλά και στα νέα εργαλεία δικτύωσης, πληροφόρησης και συναλλαγών που είναι πλέον διαθέσιμα στον μέσο καταναλωτή υπηρεσιών τουρισμού.

Η μαζική αγορά άρχισε να τμηματοποιείται σε μια ποικιλία επιμέρους μικρότερων αγορών, εκ των οποίων ο πολιτιστικός τουρισμός είναι από τις πλέον σημαντικές. Στοιχεία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού δείχνουν ότι το ποσοστό των διεθνών ταξιδιών με εν μέρει ή κυρίως πολιτιστικό σκοπό σημειώνουν συνεχή άνοδο.

Ο πολιτιστικός τουρισμός θεωρείται από πολλές χώρες ελκυστικός και γιατί είναι σε γενικές γραμμές τουρισμός υψηλότερων εισοδηματικών κατηγοριών και περιοχών. Επίσης ο πολιτιστικός τουρισμός έχει συνδεθεί με άλλους τομείς του τουρισμού, συνεχώς αναπτυσσόμενους, όπως π.χ. ο γαστρονομικός, ο θρησκευτικός, ο οικοτουρισμός, κλπ.

Από όλες τις οικονομικές δραστηριότητες ο τουρισμός είναι αυτός που αξιοποιεί περισσότερο την πολιτιστική κληρονομιά ως σπονδυλική στήλη των δραστηριοτήτων του. Τόσο στην αρχική προσέλευση στον προορισμό, όσο και στην χρήση των μνημείων ως χώρων για την ανάπτυξη μοναδικών (λόγω της μοναδικότητας των μνημείων) εκδηλώσεων που συνδυάζουν ψυχαγωγία, τέχνες και πολιτισμό. Ταυτόχρονα μια σειρά από άλλες υπηρεσίες (τοπικά αναμνηστικά προϊόντα, εφαρμογές – παραγωγές multimedia, εκδόσεις, κλπ.) αξιοποιούν την πολιτιστική κληρονομιά με κύριο πελάτη τους τουρίστες.

2.2. ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη του τουρισμού αποτελούν κυρίως το υψηλής ποιότητας μεγάλο παράκτιο μέτωπό της, ο ορεινός όγκος όπου εντοπίζονται ποικίλα οικοσυστήματα και το ιδιαίτερα αξιόλογο πολιτιστικό της περιβάλλον. Τα οικοσυστήματα της Περιφέρειας (δάση, ποτάμια, εκβολές ποταμών, λίμνες, λιμνοθάλασσες, υγροβιότοποι κ.α.) αποτελούν διεθνές και εθνικό κεφάλαιο και προστατεύονται θεσμικά. Ειδικότερα, καταγράφονται ένας εθνικός δρυμός (Εθνικός Δρυμός Ολύμπου) και τρία εθνικά πάρκα (Εθνικό Πάρκο Λιμνών Κορώνειας – Βόλβης, Εθνικό Πάρκο Υγροτόπου Κερκίνης, Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα), καθώς και πλήθος περιοχών προστασίας οικοτόπων και ειδών.

Όσον αφορά στο πολιτιστικό της περιβάλλον, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας υπάρχει πλούσιο και ποικιλόμορφο απόθεμα αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών μνημείων που καλύπτει όλες τις φάσεις του Ελλαδικού πολιτισμού (από την παλαιολιθική εποχή ως τα σύγχρονα χρόνια) καθώς και αρκετοί παραδοσιακοί και άλλοι ενδιαφέροντες οικισμοί. Οι παραδοσιακοί-ενδιαφέροντες οικισμοί αναπτύσσονται κυρίως στις ζώνες χαμηλού υψομέτρου των ορεινών όγκων του Ολύμπου, του Βερμίου, του Πάικου, των ορεινών όγκων της παραμεθόριας ζώνης, καθώς και των ορεινών όγκων που περιβάλλουν τον Νομό Σερρών και αυτών που εντάσσονται στον Νομό Χαλκιδικής.

Όσον αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους και τα ιστορικά μνημεία, τα σημαντικότερα στοιχεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με παγκόσμια, διεθνή ή εθνική ακτινοβολία, είναι: οι αρχαίες Αιγές και τάφοι της Βεργίνας, η Αμφίπολη και το Μνημειακό Ταφικό Συγκρότημα του Τύμβου Καστά, το Δίον και ο αρχαιολογικός χώρος του Ολύμπου, η Αρχαία Πέλλα, οι Αποικίες της Κλασικής Περιόδου, η Ρωμαϊκή, Βυζαντινή, Οθωμανική και Σύγχρονη Θεσσαλονίκη και τα λοιπά αστικά κέντρα (Βέροια, Έδεσσα, Σέρρες, κλπ.) καθώς και διάφορα άλλα ευρήματα.

Παράλληλα, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί την πύλη για την Ιερή Κοινότητα του Αγίου Όρους που διαθέτει παγκόσμια πολιτιστική και θρησκευτική ακτινοβολία.

Οι τουριστικές ζώνες της ΠΚΜ με διαφορετικά χαρακτηριστικά η κάθε μια, είναι οι παρακάτω:

I. Οι «αναπτυγμένες» παραθαλάσσιες – παραθεριστικές ζώνες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από έντονη εποχική δραστηριότητα: Κασσάνδρα, Σιθωνία, παράκτιες ζώνες Καλλικράτειας, Μουδανιών, Στρυμονικού κόλπου και Πιερίας.

II. Το αστικό – μητροπολιτικό Συγκρότημα της Θεσσαλονίκης, ως ζώνη εκθεσιακού συνεδριακού τουρισμού και τουρισμού πόλης με διακριτή πολιτιστική συνιστώσα

III. Οι αναδυόμενες «εσωτερικές» ζώνες θεματικού τουρισμού – χειμερινού, αθλητικού, γαστρονομικού, θεραπευτικού τουρισμού και οικο-αγροτουρισμού - σε συνδυασμό με το τουρισμό των περιφερειακών πόλεων: Βέρμιο (Βέροια – Νάουσα), Βόρας – Καϊμακτσαλάν – Πόζαρ (Έδεσσα), Δοϊράνη – Κερκίνη – Σπήλαιο Αλιστράτης - Άγγιστρο - Λαϊλίας – κοιλάδα Στρυμόνα - Παγγαίο (Σέρρες), ορεινοί όγκοι Πιερίων - Ολύμπου, Δέλτα Αξιού – Αλιάκμονα, ιαματικές πηγές Απολλωνία, Λαγκαδά, Πικρολίμνης Κιλκίς.

Οι κύριες αγορές εισερχόμενου τουρισμού της ΠΚΜ:

Μέσω του αεροδρομίου Θεσσαλονίκης: κυρίως Γερμανία, Ρωσία, Μ. Βρετανία, Ιταλία, Τουρκία, Ισραήλ.

Μέσω οδικών αξόνων: Βαλκανικές χώρες, Τουρκία.

Βασικά μεγέθη εισερχόμενου τουρισμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας 2016 - 2018. (πηγή: ΙΝΣΕΤΕ / ΤτΕ)

	Αριθμός επισκεπτών (εκατ.)			Διαφορά	
	2018	2017	2016	2018-17	2017-16
Περιφέρεια ΚΜ	7,830	7,262.	6,395	7,8%	13,6%
Ελλάδα	34,831	31,021	28,376	12,3%	9,3%

Την πρώτη θέση – ανάμεσα στις 13 Περιφέρειες της χώρας – κατέχει η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με 7,83 εκ. επισκέπτες, με τη πλειονότητα να προέρχεται από:

- Βουλγαρία (1,914 εκ.)
- Βόρεια Μακεδονία (1,149 εκ.)
- Γερμανία (0,905 εκ.)

	Αριθμός διανυκτερεύσεων (εκατ.)			Διαφορά	
	2018	2017	2016	2018-17	2017-16
Περιφέρεια ΚΜ	44,690	40,782	36,330	9,6%	12,3%
Ελλάδα	227,012	209,855	190,402	8,2%	10,2%

Τη δεύτερη θέση – μετά την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου - κατέχει η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ως προς τον αριθμό των διανυκτερεύσεων με 44,7 εκ. επισκέπτες, με τη πλειονότητα να προέρχεται από :

- Γερμανία (10,015 εκ.)
- Σερβία (5,997 εκ.)
- Βουλγαρία (4,555 εκ.)

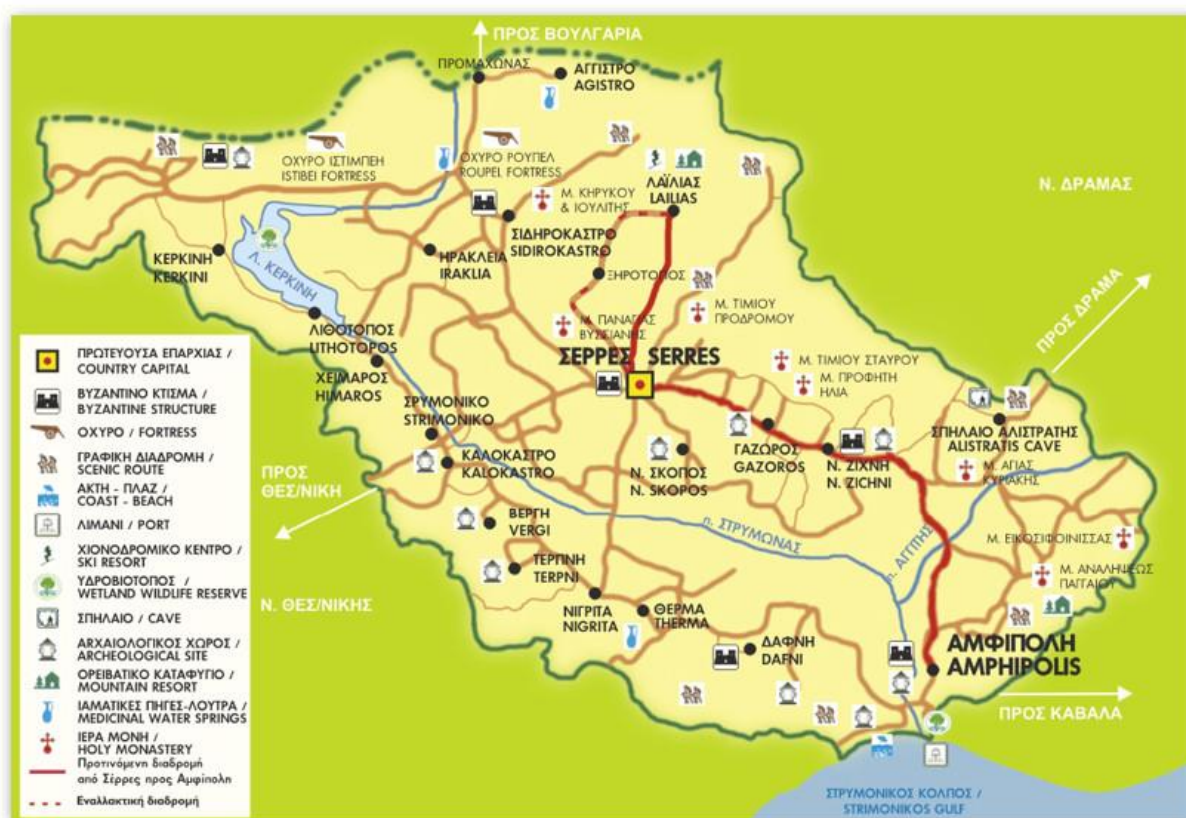
Δαπάνη ανά επίσκεψη / διανυκτέρευση για το 2018:

- Μέση δαπάνη ανά επίσκεψη / διανυκτέρευση Μέση δαπάνη ανά επίσκεψη / διανυκτέρευση στη Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας: 303 € / 51 € (στις 13 Περιφέρειες της χώρας: 449 € / 69 €)
- Μέση διάρκεια παραμονής ανά επίσκεψη στη Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας: 5,7 διανυκτερεύσεις (στις 13 Περιφέρειες της χώρας: 6,5).

Περιφερειακή Ενότητα Σερρών

Η τουριστική υποδομή φιλοξενίας παρουσιάζει χωρική ανομοιομορφία, σημειακές ελλείψεις από άποψης ποσότητας, αλλά και μια διαχρονική τάση αναβάθμισης από άποψης ποιότητας.

Συγκεκριμένα υπάρχουν 51 καταλύματα συνολικής δυναμικότητας 1.800 κλινών εκ των οποίων το 90% συγκεντρώνεται σε τέσσερις περισσότερο δημοφιλείς τουριστικά περιοχές, στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης Κερκίνης, στην ευρύτερη περιοχή της πόλης των Σερρών, στο Άγκιστρο και το Σιδηρόκαστρο. Όσον αφορά την εστίαση υπάρχει επαρκές δίκτυο επιχειρήσεων που προσφέρουν ποιοτικό φαγητό, με μια τάση αναβάθμισης των υποδομών, εξακολουθώντας όμως να υπάρχουν αδυναμίες τόσο σε επίπεδο υποδομής όσο και σε επίπεδο συνολικά παρεχόμενων υπηρεσιών. Τέλος κατά τη τελευταία 15ετία (αναπτύσσονται δραστηριότητες εναλλακτικών μορφών τουρισμού οι οποίες προσελκύουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών στην περιοχή.

Χάρτης 3 – Σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος του Ν.Σερρών

Το τουριστικό προϊόν της ΠΕ Σερρών διακρίνεται στις παρακάτω κατηγορίες:

Πολιτιστικός Τουρισμός:

Σύμφωνα με τη Δ/ση Εθνικού Αρχείου Μνημείων του Υπ. Πολιτισμού, στο Ν. Σερρών έχουν χαρακτηριστεί και προστατεύονται σημαντικός αριθμός Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων:

Αρχ. Χώροι & Μνημεία Ν.Σερρών, Εποχής:	Αρ.
από Προϊστορική έως Ρωμαϊκή:	84
Βυζαντινή – Μεταβυζαντινή:	58
Νεώτερη:	37
Σύνολο:	179

με σημαντικότερα:

- Μνημειακό Ταφικό Συγκρότημα Τύμβου Καστά Αμφίπολης και ευρύτερος Αρχαιολογικός Χώρος Αμφίπολης με Αρχαιολογικό Μουσείο, που έχει ιδιαίτερη αύξηση δημοσιότητας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό από το 2014 (μετά την ανακάλυψη του Μνημειακού Ταφικού Συγκροτήματος του Τύμβου Καστά)
- Μοναστήρια, με ιδιαίτερο ιστορικό και τουριστικό ενδιαφέρον, όπως η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου, η Ιερά Μονή Παναγίας Εικοσιφοίνισσας και το Ιερό Ησυχαστήριο Τιμίου Προδρόμου Ακριτοχωρίου
- Μνημεία της πόλης των Σερρών, όπως το βυζαντινό κάστρο στην Ακρόπολη – Κουλά, Μπεζεστένι – Αρχαιολογικό Μουσείο, βυζαντινοί ναοί (Αγ. Γεωργίου, Αγ. Θεοδώρων, Αγ. Νικολάου), οθωμανικά τζαμιά, κλπ.

Φύση & Δραστηριότητες:

- Ορεινός όγκος Μπέλες – υδροβιότοπος Λίμνης Κερκίνης
- Σπήλαιο Αλιστράτης, από τα ωραιότερα και μεγαλύτερα της χώρας και της Ευρώπης, Φαράγγι Αγγίτη
- Δάσος και Χιονοδρομικό Κέντρο Λαϊλιά, Μενοίκιο, δυτική πλευρά Παγγαίου
- Κωπηλατικό κέντρο Πεθελινού

Μηχανοκίνητος τουρισμός:

Στο Ν. Σερρών ιδιαίτερα αναπτυγμένος είναι ο μηχανοκίνητος τουρισμός με επίκεντρο το Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών, τη μοναδική πίστα στη χώρα και στη Βαλκανική, προδιαγραφών επιπέδου Φόρμουλα 3000. Το αυτοκινητοδρόμιο, καθώς και οι οργανωμένες πίστες moto – cross προσελκύουν αξιόλογο εξειδικευμένο εσωτερικό και εξωτερικό τουρισμό.

Ιστορικός τουρισμός:

Οχυρά Ρούπελ, το μεγαλύτερο συγκρότημα οχυρών του Β' ΠΠ κατά μήκος των ελληνοβουλγαρικών συνόρων (Γραμμή Μεταξά)

Ιαματικός τουρισμός:

Βυζαντινά λουτρά Άγγιστρου, ιαματικές πηγές Σιδηροκάστρου, Νιγρίτας

Γαστρονομία:

Παραδοσιακά – μοναδικά προϊόντα: Σερραϊκή μπουγάτσα, ακανές, τουλουμπάκι, κρέας, αλλαντικά και γαλακτοκομικά με βάση το βουβάλι

Λαογραφικά έθιμα και παραδόσεις:

Κλήδονας – Αη Γιαννιού, Αναστενάρια – Κων/νου & Ελένης, Γυναικοκρατία, Γερακίνα, Παραδοσιακή Πάλη, κλπ.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ οι αφίξεις και οι διανυκτερεύσεις τουριστών στη Π.Ε. Σερρών έχουν σταθεροποιηθεί κατά τα τελευταία χρόνια, μετά από μεγάλη αύξηση σε σχέση με τη προηγούμενη δεκαετία. Κατά μέσο όρο, κατά τα τελευταία 5 έτη, οι αφίξεις και οι διανυκτερεύσεις είναι 82.000 και 171.000 αντίστοιχα (80% περίπου Έλληνες). Από τους αλλοδαπούς, κυριότερες αγορές είναι η Ρουμανία και η Βουλγαρία.

Δήμος Αμφίπολης

Ο Δήμος Αμφίπολης, ενώ διαθέτει πλούσιους πολιτιστικούς και φυσικούς πόρους (αρχαιολογικοί χώροι – μνημεία, παραδοσιακά χωριά, Παγγαίο) και γειτνιάζει με την «αναπτυγμένη» παραθαλάσσια – παραθεριστική ζώνη του Στρυμονικού κόλπου (Ασπροβάλτα – Κερδύλια – παραλία Οφρυνίου / Τούζλας), ο ίδιος είναι ουσιαστικά μια σχετικά «παρθένα» τουριστική περιοχή.

Χάρτης 4 – Σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος Δήμου Αμφίπολης

Συγκεκριμένα, οι τουριστικοί πόροι του Δήμου Αμφίπολης είναι οι παρακάτω:

Αρχαιολογικοί χώροι – Μνημεία

Σύμφωνα με τη Δ/ση Εθνικού Αρχείου Μνημείων του Υπ. Πολιτισμού, στο Δήμο Αμφίπολης έχουν χαρακτηριστεί και προστατεύονται οι παρακάτω Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΝΗΜΕΙΟΥ	ΘΕΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΜΝΗΜΕΙΟΥ
Αμφίπολη. Αρχαιολογικός χώρος και Μνημειακό Ταφικό Συγκρότημα Τύμβου Καστά.	Αμφίπολη	Αρχαιολογικές Θέσεις
Αμφίπολη. Η περιοχή του Λέοντος.	Αμφίπολις. Περιοχή "Λέοντος"	Αρχαιολογικές Θέσεις
Κερδύλια. Δύο ταφικά μνημεία	Άνω και Κάτω Κερδύλια	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία
Κερδύλιο όρος. Ι. Ναός Αγίων Θεοδώρων.	Άνω Κερδύλια	Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
Αρχαίο Κερδύλιο.	Άνω Κερδύλια. Θέση "Γκραντίσκος"	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Κερδύλιο όρος. Ι. Μονή Αγίου Δημητρίου.	Βόρεια των Ν. Κερδυλίων	Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Θρησκευτικοί Χώροι
Κερδύλιο. Θέση "Παλιόκαστρο". Αρχαία Άργιλος.	Θέση "Παλιόκαστρο".	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Κερδύλιο όρος. Άγιος Γεώργιος.	Κάτω Κερδύλια	Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
Κερδύλιο όρος.	Κερδύλιο όρος	Φυσικοί Χώροι
Κερδύλιο όρος. Ι. Ναός Αγίων Αναργύρων.	Κερδύλιο όρος. Κάτω Κερδύλια.	Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
Κερδύλια. Μακεδονικοί τάφοι.	ΝΔ του χωριού	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία
Παλαιοκώμη. Προϊστορικός οικισμός.	Παλαιοκώμη. Λόφος "Άγιος Αθανάσιος"	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Η Μονή της Εικοσιφοινίσσης.	Επί του Παγγαίου	Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Θρησκευτικοί Χώροι
Αρχαιολογικός χώρος σε λόφο ΒΔ. του οικισμού Άνω Συμβολή (προϊστορικός οικισμός).	Λόφος 1.200 μ. ΒΔ του οικισμού Άνω Συμβολή.	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Κτίριο αποθήκης στην Ηλιοκώμη.	Ηλιοκώμη	Βοηθητικοί Χώροι
Κτίριο παλαιού Δημοτικού Σχολείου στην Ηλιοκώμη.	Ηλιοκώμη	Αστικά Κτίρια, Κτίσματα Κοινής Ωφελείας
Ο χώρος της "Χιονίστρας" στην Ηλιοκώμη.	Ηλιοκώμη	Βοηθητικοί Χώροι
Νέα Μπάφρα. Προϊστορικός οικισμός.	Νέα Μπάφρα	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Τα συστήματα ύδρευσης στην κοινότητα Αγγίστης.	Κοιν. Αγγίστης	Συστήματα Ύδρευσης

Παλαιό Δημοτικό Σχολείο στην κοινότητα Κρηνίδας.	Κρηνίδα	Αστικά Κτίρια, Κτίσματα Κοινής Ωφελείας
Η παλαιά Αστική Σχολή στην Πρώτη, ιδ. Δήμου Πρώτης.	Πρώτη	Αστικά Κτίρια, Κτίσματα Κοινής Ωφελείας
Ροδολίβος. Νεκροταφείο με λαξευτούς τάφους.	Λόφος Αγίου Αθανασίου	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία, Αρχαιολογικές Θέσεις
Μικρό Σούλι. Τάφοι.	Μικρό Σούλι	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία, Αρχαιολογικές Θέσεις
Μικρό Σούλι. Θέση "Ζαβαρνίκια". Ευρήματα κλασσικών και Βυζαντινών χρόνων.	Μικρό Σούλι, Λόφος "Ζαβαρνίκια".	Φυσικοί Χώροι, Αρχαιολογικές Θέσεις
Μικρό Σούλι. Προϊστορικός οικισμός.	Μικρό Σούλι. Θέση "Αγία Μαρίνα"	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
Ροδολίβος. Κτίριο επι της οδού Μ. Αλεξάνδρου 133 φερομένης ως ιδιοκτησίας Φ. και Δ. Κυπαρίσση	Ροδολίβος	Αστικά Κτίρια

Η σημαντικότερη τουριστική υποδομή σε σχέση με τη πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής αποτελεί το **Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης**, το οποίο λειτουργεί από το 1995. Σχετικά μικρό, αλλά με πολύ καλή αισθητική και με πλούσιες συλλογές εκθεμάτων από τη προϊστορική έως τη βυζαντινή εποχή. Το Μουσείο αναπτύσσει εκτός από διάφορα πολιτιστικά και εκπαιδευτικά προγράμματα και πολλές συνεργασίες με ξένους ερευνητές που ενδιαφέρονται για τις ανασκαφές και τα αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής. Τους καλοκαιρινούς μήνες προσφέρει φιλοξενία σε πολλούς από αυτούς, αλλά και σε φοιτητές διεθνών πανεπιστημίων που διεξάγουν μελέτες για τις διδακτορικές τους.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ το **Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης** προσέλκυσε το **2018 περίπου 18.000 επισκέπτες (το 2015: 25.000)** ενώ τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του, κάτω από 10.000 ετησίως. Συγκριτικά, αναφέρουμε επισκεψιμότητες για το 2018: Βασιλικό Τάφοι Βεργίνας: 222.000, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης: 137.000, Μουσείο Λευκού Πύργου: 226.000, Αρχαιολογικός Χώρος Φιλίππων Καβάλας: 58.000.

Φύση - Δραστηριότητες

- Όρος Παγγαίο – από δυτική πλευρά – με σηματοδοτημένα μονοπάτια για πορείες και ορειβασία
- Φαράγγι - Αγγίτης ποταμός – κανό και ράφτινγκ.

Θρησκευτικός Τουρισμός

Μοναστήρια με πλούσια ιστορία σε γραφικές τοποθεσίες στις πλαγιές του Παγγαίου Όρους: Ι.Μ. Εικοσιφοίνισσας, Ι.Μ. Αναλήψεως, Ι.Μ. Αγ. Παρασκευής

Σχολικός - Αθλητικός τουρισμός:

Μαθητιάδα – εκπαιδευτική διοργάνωση (διετής) μαθητών από όλους του νομούς της Ελλάδας και της ομογένειας. Συμμετοχή χιλιάδων μαθητών σε αθλητικές, πολιτιστικές, περιβαλλοντικές και επιστημονικές δράσεις.

Ναυτικός τουρισμός (yachting):

Αλιευτικό Καταφύγιο Αμφίπολης και σε σχετικά μικρή απόσταση: Αλιευτικά Καταφύγια Ασπροβάλτας (Σερραϊκή Ακτή) και Κάρυανης

Άλλες εκδηλώσεις και σημεία ενδιαφέροντος:

- Φεστιβάλ Αμφίπολης: θεατρικές παραστάσεις και πολιτιστικές – μουσικές εκδηλώσεις κατά τη θερινή περίοδο
- Γιορτή Κρασιού Κουρήτος, κάθε Σεπτέμβριο στο Ροδολίβος
- Πρώτη Σερρών – Οικία – Μουσείο Κ. Καραμανλή
- Μνημείο Ολοκαυτώματος Κερδύλια.

Η κοντινότερη αναπτυσσόμενη τουριστικά περιοχή στην Αμφίπολη είναι το παραθαλάσσιο μέτωπο του Οφρυνίου (Τούζλα) με μεγάλο αριθμό μικρών ξενοδοχείων, ενοικιαζόμενων δωματίων και τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά με εποχική δραστηριότητα (θερινή περίοδος). Υπάρχουν δύο παραδοσιακοί ξενώνες στο Ροδολίβος και στη Πρώτη που μπορούν να φιλοξενήσουν περιορισμένο αριθμό ατόμων, ένα ξενοδοχείο κοντά στη Κορμίστα και ένα κοντά στο φαράγγι του Αγγίτη ποταμού.

3. SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ

Στην ενότητα αυτή επιχειρείται αρχικά η ανάλυση των δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων (SWOT) του πολιτιστικού προορισμού της Αμφίπολης, καθώς και των προτεινόμενων τρόπων αξιοποίησης και αντιμετώπισης αυτών, στην οποία θα βασιστεί η προκαταρκτική διαμόρφωση των Στρατηγικών και Επιχειρησιακών Στόχων του προτεινόμενου Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσεων για την Πολιτιστική / Τουριστική Ανάπτυξη της περιοχής.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ :

- ✓ **Κομβικό σημείο, προσβασιμότητα, εγγύτητα από μεγάλες αγορές και τουριστικές περιοχές**

Δίπλα σε κόμβο της Εγνατίας Οδού, απόσταση 1 ώρα από Θεσσαλονίκη, 1 ώρα από μεθοριακό σταθμό Προμαχώνα (είσοδος επισκεπτών από Βουλγαρία, Ρουμανία και Σερβία), 1,5 ώρα από μεθοριακό σταθμό Ευζώνων (είσοδος επισκεπτών από Β. Μακεδονία και Σερβία), 30'-40' από Σέρρες, Δράμα, Καβάλα. Γειτνίαση με τουριστικές περιοχές Στρυμονικού κόλπου και Ν. Καβάλας. Επί της διαδρομής προς δυνατούς προορισμούς; Προς Θάσο από δυτικά, προς Χαλκιδική από ανατολικά.

- ✓ **Πολιτιστικοί Πόροι**

Αρχαιολογικοί χώροι, Μνημειακό Ταφικό Συγκρότημα Τύμβου Καστά και λοιπά μνημεία, Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης, Εκκλησίες και Μοναστήρια.

- ✓ **Φυσικό Τοπίο**

Όρος Παγγαίου (χλωρίδα, πανίδα, μονοπάτια), ποταμός και φαράγγι Αγγίτη. Γειτνίαση με σπήλαιο Αλιστράτης και άλλες περιοχές ενδιαφέροντος του Ν. Σερρών (Κερκίνη, Λαιλιάς)

- ✓ **Παραδοσιακοί οικισμοί με πλούσια ιστορία και παραδόσεις**

π.χ. Πρώτη, Ροδολίβος, Μικρό Σούλι, Άνω Ποροία

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ:

- Χαμηλή αναγνωρισιμότητα της περιοχής της Αμφίπολης ως τουριστικού προορισμού και
- Αναξιοποίητοι τουριστικοί πόροι, ιδιαίτερα των αρχαιολογικών χώρων – μνημείων – Μνημειακού Ταφικού Συγκροτήματος Τύμβου Καστά

Προτεινόμενη αντιμετώπιση:

- Υλοποίηση ενός τοπικού Ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρεμβάσεων / Δράσεων Πολιτιστικής / Τουριστικής Ανάπτυξης, που θα έχει επίκεντρο το Αρχαιολογικό Πάρκο Αμφίπολης με προβολή και ανάδειξη του Μνημειακού Ταφικού Συγκροτήματος Τύμβου Καστά, έργο πνοής, υπερτοπικού / εθνικού χαρακτήρα:

– **Περιορισμένες τουριστικές υποδομές και έλλειψη τουριστικής κουλτούρας / εξειδικευμένου προσωπικού σε τουριστικές υπηρεσίες**

Προτεινόμενη αντιμετώπιση:

- Υποστήριξη ίδρυσης, επέκτασης, αναβάθμισης ιδιωτικών τουριστικών υποδομών (προγράμματα κινήτρων, διευκόλυνση αδειοδοτήσεων)
- Εξασφάλιση ικανού επιπέδου δημοσίων υποδομών (με έμφαση στην προσπελασιμότητα και τα δίκτυα μεταφορών, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, στάθμευση), αναβάθμιση δημόσιου αστικού περιβάλλοντος
- Εκπαίδευση - κατάρτιση εργαζομένων στον τουρισμό

– **Εποχικός τουρισμός στις όμορες παράκτιες περιοχές**

Προτεινόμενη αντιμετώπιση:

- Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού (πολιτιστικός, θρησκευτικός, οικότουρισμός, εκπαιδευτικός)
- Βελτίωση των υπηρεσιών στο τομέα των μεταφορών, υγείας, ασφάλειας στις τουριστικές περιοχές, εκτός θερινής περιόδου

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ:

- ✓ **Αύξηση ενδιαφέροντος / δημοσιότητας σχετικά με την ΑΡΧΑΙΑ ΑΜΦΙΠΟΛΗ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό λόγω της πρόσφατης ανακάλυψης του Μνημειακού Ταφικού Συγκροτήματος Τύμβου Καστά**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Ενσωμάτωση της Αμφίπολης στην **εθνική** τουριστική προβολή – marketing
- Οργάνωση – ανάδειξη εκθεμάτων, παραγωγών, συνεδρίων και εκδηλώσεων κεντρικής και συναφούς θεματολογίας με τρόπο που να κεντρίζει το ενδιαφέρον όσο το δυνατόν περισσότερων κατηγοριών ομάδων – στόχου (όλες οι ηλικίες, έλληνες – αλλοδαποί, μεγάλο εύρος προφίλ τουριστών)
- Ανάπτυξη συνεργασιών με αρχαιολογικές σχολές και ινστιτούτα της Ελλάδας και κυρίως του εξωτερικού.

✓ **Αυξητική τάση Τουρισμού σε ολόκληρο το Νομό Σερρών**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Εντονότερη προβολή της Αμφίπολης στο πλαίσιο τουριστικής προβολής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και του Ν. Σερρών – Συνεργασία Δήμου Αμφίπολης με Δήμο Σερρών και Επιμελητήριο Σερρών
- Συνεργασία με τουριστική προβολή ΠΑΜΘ, Νομών Καβάλας και Δράμας
- Προώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ενίσχυση του εσωτερικού τουρισμού

✓ **Έργα ολοκλήρωσης – ανάδειξης αρχαιολογικών ανασκαφών**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Σχεδιασμός – εφαρμογή της ενοποίησης των Αρχαιολογικών χώρων και Μνημείων της περιοχής της Αμφίπολης – λειτουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης

✓ **Ύπαρξη αρκετών δημοσίων – δημοτικών ακινήτων / κτιρίων (π.χ. σχολεία) με δυνατότητες αξιοποίησης**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Κέντρα πληροφόρησης – Μουσεία
- Κέντρα εκπαίδευσης και Ξενώνες, μέσω σύμβασης παραχώρησης σε ιδιώτες

✓ **Διοργανώσεις / εκδηλώσεις στην Αμφίπολη (Μαθητιάδα, Φεστιβάλ Αμφίπολης)**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Έντονη προβολή του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης στο πλαίσιο προβολής των εκδηλώσεων
- Χρήση αναβαθμισμένων χώρων του Αρχαιολογικού Πάρκου στο πλαίσιο υλοποίησης των εκδηλώσεων

✓ **Λιμένας Αμφίπολης**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Ανάπτυξη ναυτικού (yachting) και αλιευτικού τουρισμού μέσω της αναβάθμισης των υποδομών και παρεχόμενων υπηρεσιών του λιμένα

✓ **Αναπτυξιακά Προγράμματα Νέας Προγραμματικής Περιόδου**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Ένταξη – Χρηματοδότηση Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσεων για τη πολιτιστική / τουριστική ανάπτυξη της Αμφίπολης στο ΠΕΠ ΚΜ ΕΣΠΑ 2021 - 2027
- Ένταξη – Χρηματοδότηση συμπληρωματικών Δράσεων για τη πολιτιστική / τουριστική ανάπτυξη της Αμφίπολης σε τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027, σε Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, Leader CLLD

- ✓ **Αύξηση μορφωτικού επιπέδου πληθυσμού – αυξανόμενη αναζήτηση life experience και επιμορφωτικών ευκαιριών στη διάρκεια του ελεύθερου χρόνου.**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Αξιοποίηση εφαρμογών νέων τεχνολογιών (π.χ. smart phones applications, δωρεάν wi-fi, web / social media marketing, virtual reality / διαδραστικές περιηγήσεις, αναπραστάσεις) σε θέματα ενημέρωσης – πληροφόρησης σχετικά με την ιστορία, τους χώρους ενδιαφέροντος και εκδηλώσεις της περιοχής
- Ανάπτυξη οικοτουριστικών και εκπαιδευτικών – με κύριο θέμα την αρχαιολογία – δραστηριοτήτων
- Προώθηση παραδοσιακών τοπικών προϊόντων
- Βελτίωση ποιότητας τουριστικών υπηρεσιών

- ✓ **Μεγάλο εύρος εφαρμογών υψηλής τεχνολογίας (πληροφορική, τηλεπικοινωνίες, εικονική πραγματικότητα) στους τομείς της εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας.**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Ανάπτυξη ελκυστικών προϊόντων του Αρχαιολογικού Πάρκου (εκθέματα, παραγωγές ήχου και εικόνας) είτε έτοιμων, μέσω προμήθειας ή μίσθωσης από την διεθνή / ελληνική εξειδικευμένη αγορά, είτε κατόπιν σχεδιασμού από τρίτους
- Ανταλλαγή εμπειριών με Μουσεία – Αρχαιολογικούς Χώρους στο εξωτερικό και στην Ελλάδα.

- ✓ **Ελληνισμός της διασποράς, ιδιαίτερα με καταγωγή από τη περιοχή**

Προτεινόμενη αξιοποίηση:

- Στοχευμένο marketing με σκοπό τη στη προσέλκυση τουριστικού και επενδυτικού ενδιαφέροντος στη περιοχή
- «Στρατολόγηση» προσωπικοτήτων από την ελληνική διασπορά ως «πρεσβευτών» της Αμφίπολης

ΚΙΝΔΥΝΟΙ – ΑΠΕΙΛΕΣ:

- **Εσωτερικός ανταγωνισμός (Δημοφιλή αξιοθέατα στο τομέα του πολιτιστικού τουρισμού σε γειτονικούς νομούς)**

Προτεινόμενη αντιμετώπιση:

- Στόχευση σε αγορές και κατηγορίες τουριστών που παρουσιάζουν μεγαλύτερη κινητικότητα και διάρκεια παραμονής
- Συνεργασία – συντονισμός φορέων γειτονικών περιοχών (π.χ. Δήμοι Καβάλας, Παγγαίου, Σερρών, ΠΑΜΘ, ΠΚΜ) στη προώθηση κοινών τουριστικών προορισμών
- Προώθηση – ενίσχυση διαδρομών road trips (με συνδυασμό διαφορετικών

σημείων ενδιαφέροντος, π.χ. πολιτισμός, γαστρονομία, φύση & δραστηριότητες)

- Προώθηση των νέων τεχνολογιών στη διαχείριση τουριστικών ροών και προβολής

– **Αδυναμία διαχείρισης – συντήρησης υποδομών του Αρχαιολογικού Πάρκου**

Προτεινόμενη αντιμετώπιση:

- Πρόβλεψη ενδυνάμωσης σε στελεχιακό δυναμικό και ειδικό εξοπλισμό των αρμόδιων Υπηρεσιών (π.χ. ΔΤΥ Δήμου Αμφίπολης, ΠΚΜ-ΠΕ Σερρών, Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών)
- Πρόβλεψη πολυετούς προγράμματος χρηματοδότησης της συντήρησης των υποδομών του Πάρκου από δημόσιους, ευρωπαϊκούς και ιδιωτικούς (χορηγίες) πόρους.

4. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΧΩΝ

Με βάση την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, των προοπτικών ανάπτυξης και την ανάλυση SWOT, προτείνουμε τη διαμόρφωση της Αποστολής, των Στρατηγικών και Επιχειρησιακών Στόχων για την τουριστική – πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής της Αμφίπολης, ως εξής:

ΑΠΟΣΤΟΛΗ:

Η δημιουργία ενός νέου ελκυστικού πολιτιστικού – τουριστικού προορισμού στην ευρύτερη περιοχή της Αμφίπολης, υπερτοπικής εμβέλειας αρχικά και μακροπρόθεσμα διεθνούς, με την αξιοποίηση κυρίως του θέματος «Αρχαία Αμφίπολη», με προβολή και ανάδειξη του Μνημειακού Ταφικού Συγκροτήματος Τύμβου Καστά, στοχεύοντας σε μακροπρόθεσμες θετικές επιπτώσεις στην οικονομία, απασχόληση και στην αναβάθμιση του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

- ✓ Ανάδειξη του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης, με την παράλληλη προβολή του Μνημειακού Ταφικού Συγκροτήματος Τύμβου Καστά, σε ένα από τα πιο σημαντικά πολιτιστικά - τουριστικά αξιοθέατα της Β. Ελλάδας, με στόχο τη προσέλκυση ελλήνων και ξένων επισκεπτών, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, την αύξηση της διάρκειας παραμονής των και της κατά κεφαλή δαπάνης.
- ✓ Ανάδειξη της περιοχής ως πόλο έλξης / κέντρου μόνιμης ιστορικής – αρχαιολογικής έρευνας και εκπαίδευσης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- ✓ Προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων στη περιοχή στους τομείς του τουρισμού και εκπαίδευσης
- ✓ Ισόρροπη σύνδεση και ενσωμάτωση της προστασίας και ανάδειξης του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης στο σύγχρονο πολεοδομικό - κοινωνικό – περιβαλλοντικό και οικονομικό πλαίσιο της περιοχής.
- ✓ Η πολιτιστική, αισθητική, περιβαλλοντική και λειτουργική αναβάθμιση της περιοχής

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ:

Ο τουριστικός προορισμός «Αμφίπολη» δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως μια γεωγραφική περιοχή περιχαρακωμένη στα όρια της αρχαίας πόλης ή της Δημοτικής Ενότητας Αμφίπολης. Αντιθέτως είναι ένας προορισμός ο οποίος περιλαμβάνει το σύνολο των πολιτιστικών – ιστορικών και φυσικών πόρων της ευρύτερης περιοχής μαζί με το Μνημειακό Ταφικό Συγκρότημα Τύμβου Καστά και οποίος θα πρέπει να αναδειχθεί ως μέρος μεγαλύτερων διαδρομών – δικτύων (π.χ. αρχαία Εγνατία Οδός, βήματα Αποστόλου Παύλου).

Το κέντρο βάρους του τουριστικού προορισμού «Αμφίπολης» θα αποτελεί το **Αρχαιολογικό Πάρκο Αμφίπολης**, το οποίο θα προσφέρει στον επισκέπτη τη δυνατότητα άμεσης επαφής με τα μνημεία στο φυσικό τους χώρο.

Το Αρχαιολογικό Πάρκο Αμφίπολης προτείνεται να ενταχθεί σε «θεματικό» περιφερειακό και δια-περιφερειακό δίκτυο και διαδρομές, που να διαχέουν και να οργανώνουν τη τουριστική κίνηση και δραστηριότητα.

Ενδεικτικά:

I Η «κλασσική» Μακεδονία και η Μακεδονία των Βασιλέων και των Ελληνιστικών χρόνων: από τα μεταλλεία του Παγγαίου και την Αμφίπολη έως τη Πύδνα και Δίον Πιερίας, με σταθμούς: Όλυθος, Στάγειρα – Αριστοτέλης, Τορώνη - Ποτίδαια, Θεσσαλονίκη, Βεργίνα, Πέλλα, Νάουσα (Μίεζα).

II. Η χριστιανική και η βυζαντινή Μακεδονία - βήματα του Αποστόλου Παύλου: Από τους Φιλίππους Καβάλας - μοναστήρια του Παγγαίου – Αμφίπολη – Απολλωνία – Θεσσαλονίκη - Βέροια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 4.2.2: «Αναφορά όλων των Ενεργειών Υποστήριξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την Ωρίμανση Σχετικών Προτεινόμενων Έργων/Δράσεων προς Χρηματοδότηση» (Παραδοτέο 4.6.2, βάσει του Τεχνικού Δελτίου του έργου BORDERLESS CULTURE)

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4: «Ολοκληρωμένες Καινοτόμες Πολιτιστικές Δράσεις»

Δράση 4.2: «Διερεύνηση πηγών χρηματοδότησης και Ωρίμανση Έργων / Δράσεων πολιτιστικής/τουριστικής ανάπτυξης»

ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.

www.euroconsultants.gr

Το έργο BORDERLESS CULTURE συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους των χωρών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG V-A «Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	4
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ, ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ 4.2.1 & 4.2.2, ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ BORDERLESS CULTURE.....	24

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν Παραδοτέο 4.2.2 με τίτλο: «Αναφορά όλων των Ενεργειών Υποστήριξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την Ωρίμανση Σχετικών Προτεινόμενων Έργων/Δράσεων προς Χρηματοδότηση», έχει συνταχθεί για λογαριασμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στο πλαίσιο του Έργου: 'BORDERLESS CULTURE' και αποτελεί τη φυσική συνέχεια του Παραδοτέου 4.2.1 με τίτλο: «Μελέτη Πολιτιστικής & Τουριστικής Ανάπτυξης της Κεντρικής Μακεδονίας, με Επίκεντρο την Αμφίπολη».

Όπως αναφέρθηκε και στο Παραδοτέο 4.2.1, η σημερινή κατάσταση και οι προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής της Αμφίπολης υπαγορεύουν την αναγκαιότητα σχεδιασμού και υλοποίησης ενός τοπικού **Ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρεμβάσεων / Δράσεων Πολιτιστικής / Τουριστικής Ανάπτυξης**, που θα έχει επίκεντρο ένα Έργο πνοής, υπερτοπικού / εθνικού χαρακτήρα: το **Αρχαιολογικό Πάρκο Αμφίπολης**.

Στο Παραδοτέο 4.2.1, διερευνήθηκε η υφιστάμενη κατάσταση της περιοχής και έγινε ανάλυση των δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων (SWOT) του πολιτιστικού προορισμού της Αμφίπολης, καθώς και των προτεινόμενων τρόπων αξιοποίησης και αντιμετώπισης αυτών, ενώ επίσης προτάθηκαν οι Στρατηγικοί και Επιχειρησιακοί Στόχοι του Τοπικού Ολοκληρωμένου Προγράμματος Παρεμβάσεων / Δράσεων Πολιτιστικής / Τουριστικής Ανάπτυξης της περιοχής της Αμφίπολης.

Στο παρόν Παραδοτέο 4.2.2, για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων για την τουριστική – πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής της Αμφίπολης προτείνονται οι Τομείς Παρέμβασης – Άξονες Προτεραιότητας (Πολιτισμός, Υποδομές, Περιβάλλον, Επιχειρηματικότητα, Ανθρώπινο Δυναμικό, Τουριστική Προβολή, Καινοτόμες Δράσεις, Διοίκηση - Διαχείριση Προγράμματος) καθώς και οι επιμέρους Δράσεις ανά Τομέα Παρέμβασης, με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς, πηγές χρηματοδότησης, χρονοδιάγραμμα και τις σχετικές ενέργειες ωρίμανσης αυτών.

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Αμφίπολης ανέρχεται σε περίπου 10 εκ. €. Σύμφωνα με τις σχετικές έρευνες περί οικονομικής αξίας της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού τουρισμού –που παρατίθενται στο Παραδοτέο 4.2.1- από την υλοποίηση ενός τέτοιου Ολοκληρωμένου Προγράμματος Επενδύσεων αναμένεται η πολλαπλασιαστική επίδραση στην οικονομική ανάπτυξη και στην απασχόληση της ευρύτερης περιοχής.

Τέλος, οι προτάσεις που παρουσιάζονται στη παρούσα Μελέτη βασίζονται σε διαβουλεύσεις – συναντήσεις εργασίας του Συμβούλου με τοπικούς φορείς, κυρίως με το Δήμο Αμφίπολης (Δ.Τ.Υ.) και τις Αρχαιολόγους, κα Δημητρία Μαλαμίδου, Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Σερρών και κα Κατερίνα Περιστέρη, Ανασκαφέα Μνημειακού Ταφικού Συγκροτήματος Τύμβου Καστά και Τομεάρχη Πολιτισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Στο Παράρτημα του παρόντος Παραδοτέου 4.2.2. παρατίθεται αναλυτικά το ημερολόγιο πρόγραμμα των συναντήσεων εργασίας του Συμβούλου.

2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ

Για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων για την τουριστική – πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής της Αμφίπολης προτείνεται η υλοποίηση ενός Τοπικού Επιχειρησιακού Προγράμματος που θα περιλαμβάνει τους παρακάτω Άξονες Προτεραιότητας – Παρεμβάσεων:

1. Πολιτισμός
2. Υποδομές
3. Περιβάλλον
4. Επιχειρηματικότητα
5. Ανθρώπινο Δυναμικό
6. Τουριστική Προβολή
7. Καινοτόμες Δράσεις
8. Διοίκηση - Διαχείριση Προγράμματος

Ο πρώτος Άξονας «Πολιτισμός» είναι ο βασικός και ο πιο κρίσιμος Άξονας του Επιχειρησιακού Σχεδίου και περιλαμβάνει όλες τις Δράσεις που σχετίζονται με την ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της περιοχής της Αμφίπολης, με κέντρο βάρους το Μνημειακό Ταφικό Συγκρότημα Τύμβου Καστά και το Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης.

Ο δεύτερος Άξονας «Υποδομές» περιλαμβάνει την αναβάθμιση των βασικών υποδομών της περιοχής με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.

Ο τρίτος Άξονας «Περιβάλλον» περιλαμβάνει δράσεις προστασίας και ανάδειξης των οικοσυστημάτων της περιοχής, όπως των εκβολών του Στρυμόνα – περιοχή χαρακτηρισμένη ως NATURA 2000.

Το πεδίο των ιδιωτικών επενδύσεων στο τομέα του τουρισμού καλύπτεται από τον Άξονα της «Επιχειρηματικότητας».

Η ενδυνάμωση της γνώσης, των δεξιοτήτων και γενικά της επαγγελματικής και τουριστικής κουλτούρας στη περιοχή επιτυγχάνεται με τον Άξονα του «Ανθρώπινου Δυναμικού».

Ο Άξονας «Τουριστική Προβολή» έχει επίσης ειδική βαρύτητα για την επίτευξη της Αποστολής και των Στρατηγικών Στόχων του Επιχειρησιακού Σχεδίου / εγχειρήματος για την τουριστική – πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής της Αμφίπολης.

Η εισαγωγή καινοτομιών ενισχύουν την ελκυστικότητα του προορισμού, την τουριστική – πολιτιστική εμπειρία και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων του κλάδου. Η σύγχρονη τάση είναι η εφαρμογή της καινοτομίας στην αξιοποίηση του οικολογικού τουρισμού (Eco-Tourism - τουριστικές δραστηριότητες που προστατεύουν, αναδεικνύουν και αξιοποιούν το φυσικό περιβάλλον), στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας για παροχή υπηρεσιών και προβολή, στην οργάνωση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, στο σχεδιασμό και παροχή νέων προϊόντων και υπηρεσιών στο τουριστικό κλάδο. Οι προκλήσεις για νεωτεριστικές ιδέες και καινοτόμες εφαρμογές διατρέχουν όλους τους Άξονες Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Σχεδίου, αλλά για λόγους βαρύτητας, δημιουργούμε έναν επιπλέον Άξονα Προτεραιότητας: «Καινοτόμες Δράσεις».

Τέλος, μέσω του Άξονα Προτεραιότητας «Διοίκηση - Διαχείριση Προγράμματος» καλύπτονται οι ενέργειες οργάνωσης, σχεδιασμού, ωρίμανσης, χρηματοδότησης και παρακολούθησης της υλοποίησης των Δράσεων του Προγράμματος.

Παρακάτω περιγράφονται οι προτεινόμενες Δράσεις ανά Άξονα Προτεραιότητας:

Άξονας 1 - Πολιτισμός

Στο πρώτο Άξονα περιλαμβάνονται:

α) Νέα έργα περιβάλλοντος χώρου και ανάδειξης του Τύμβου Καστά, συμπληρωματικά του Έργου: «Στερέωση, συντήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη μνημείου Τύμβου Καστά», το οποίο έχει ενταχθεί αρχικά στο ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020, στο μνημειακό σύνολο του Καστά (τύμβος, ταφικό σύνολο, περίβολος). Έχουν ήδη απαλλοτριωθεί περίπου 300-400 στρέμματα γύρω-γύρω από τον Τύμβο Καστά, επομένως θα πρέπει να γίνει μια συνολική μελέτη που να περιλαμβάνει, εκτός των άλλων, χωροθετήσεις χρήσεων γης, πρόβλεψη για δημιουργία αναψυκτηρίων-εστιατορίων, WC, κιόσκια πληροφόρησης, πάρκα με παγκάκια, δενδροφυτεύσεις, χώρους σκίασης, πάρκινγκ, κλπ.

β) η ολοκλήρωση των αρχαιολογικών διαδρομών: από το αρχαιολογικό μουσείο της Αμφίπολης μέχρι το ανατολικό τείχος της πόλης και τον κυκλικό προμαχώνα, από το βόρειο τείχος και το μονοπάτι δίπλα στο Στρυμόνα μέχρι τον βυζαντινό πύργο του Μαρμαρίου και την αρχαία ξύλινη γέφυρα και από τον εσωτερικό χώρο της Χριστιανικής Αμφίπολης, στους πέντε σημαντικούς ναούς, το αρχαίο γυμνάσιο, την ελληνιστική οικία και τη ρωμαϊκή οικία (μέρος του έργου έχει ενταχθεί για χρηματοδότηση μέσω του BORDELRESS CULTURE του Προγράμματος Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020, με φορέα υλοποίησης του Υπ. Πολιτισμού).

γ) Έναρξη νέων ανασκαφών στο Λόφο 133, δίπλα στο Τύμβο του Καστά, θέση οικισμού από τους αρχαίους χρόνους και την εποχή του σιδήρου

δ) Μελέτη και Έργο Επέκτασης Αρχαιολογικού Μουσείου Αμφίπολης (κατά 1.000 τμ περίπου στο όμορο οικόπεδο ιδιοκτησίας Δημοσίου – Υπ. Πολιτισμού), αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου

ε) Οργάνωση επιστημονικών ημερίδων / εκδηλώσεων με θέμα τις πρόσφατες αρχαιολογικές ανασκαφές και ευρήματα στην Αμφίπολη.

στ) Ανάδειξη του μνημείου για τα θύματα της σφαγής του Β' Παγκοσμίου Πολέμου στα Κερδύλλια

Άξονας 2 - Υποδομές

Στον Άξονα «Υποδομές» προτείνονται οι παρακάτω κατηγορίες Δράσεων:

α) Σχεδιασμός και Υλοποίηση του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης

- Master Plan Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης
- Σχεδιασμός και Έργα τοπικού οδικού δικτύου συνδεσμολογίας ιστορικών τόπων, προβλεβημένοι διάδρομοι προσέλευσης και αποχώρησης από και προς το κύριο Εθνικό δίκτυο, δίκτυα μονοπατιών πεζοπορίας και ποδηλασίας, σημάνσεις και προσανατολισμοί, φυλάκια, παρατηρητήρια, κίосκια ενημέρωσης επισκεπτών, πυροπροστασία, χώροι στάθμευσης, συνοδευτικές διευκολύνσεις και υπηρεσίες, διευκολύνσεις – προσβάσεις για ΑΜεΑ, έργα αναβάθμισης και αναδασώσεις, ειδικός φωτισμός ανάδειξης μνημείων, κλπ.

β) Οδικές μεταφορές – προσβασιμότητα (εκτός Αρχαιολογικού Πάρκου)

- Έργα οδικού δικτύου
- Αναβάθμιση δικτύων Σήμανσης
- Προσβάσεις, χώροι στάθμευσης
- Διαμόρφωση – ανάδειξη σημείων θέας

γ) Λιμάνι Αμφίπολης

- Χωροταξική Μελέτη και Μελέτη αναβάθμισης υποδομής και παρεχόμενων υπηρεσιών του Λιμένα Αμφίπολης
- Αποχρωμάτωση – εργασίες εκβάθυνσης λιμένα
- Αποκατάσταση – επέκταση πλωτών προβλητών
- Συστήματα παροχής ρεύματος και νερού
- Αποκατάσταση πύλης εισόδου, οικίσκων, δεξαμενών, περιβάλλοντος χώρου

δ) Αναπλάσεις – αστικός εξοπλισμός στους οικισμούς του Δήμου Αμφίπολης, εκτός Αρχαιολογικού Πάρκου

- Αναπλάσεις δημοτικών χώρων (πλατείες, πάρκα)
- Ποδηλατόδρομοι
- Αστικός εξοπλισμός (καθιστικά, δενδροδόχοι, κάδοι μικροαπορριμμάτων, φωτιστικά σώματα υψηλής ενεργειακής απόδοσης, κλπ.)
- Προσβάσεις – εξυπηρέτηση ΑΜεΑ

ε) Υγεία

- Ενίσχυση υπηρεσιών – εξοπλισμού άμεσης βοήθειας (ασθενοφόρο, απινιδωτές, τηλε-ιατρική)

Άξονας 3 - Περιβάλλον

Στον Άξονα «Περιβάλλον» προτείνονται οι παρακάτω κατηγορίες Δράσεων:

α) Προστασία – Ανάδειξη οικοσυστήματος εκβολών Στρυμόνα (Natura 2000 - Ειδική Ζώνη Διατήρησης και Ζώνη Ειδικής Προστασίας) – μέρος του προτεινόμενου Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης

- Φύλαξη – παρακολούθηση παράνομων δραστηριοτήτων
- Παρατηρητήριο – κέντρο πληροφόρησης

β) Παγγαίο

- Παρατηρητήριο – κέντρο πληροφόρησης
- Ορειβατικές διαδρομές

γ) Επικαιροποίηση - Ολοκλήρωση Μελετών Κτηματογράφησης, Πολεοδόμησης και Πράξης Εφαρμογής των οικισμών της περιοχής, μελέτες υδρογεωλογικές, οριοθέτησης ρεμάτων, γεωτεχνικές μελέτες

δ) Διαχείριση απορριμμάτων – αγορά οχημάτων / εξοπλισμού

Άξονας 4 - Επιχειρηματικότητα

- Ίδρυση και εκσυγχρονισμός μονάδων και λοιπών εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής (καταλύματα, οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις, συνεδριακά κέντρα, κέντρα αθλητικού τουρισμού, θεματικά πάρκα, μονάδες τουρισμού υγείας, κέντρα αποκατάστασης, επισκέψιμες φάρμες, αγροκτήματα)
- Εφαρμογή συστημάτων πιστοποίησης - Σήματα Λειτουργίας σχετικά με το τουρισμό (π.χ. Ειδικό Σήμα Τουρισμού Υπαίθριων Δραστηριοτήτων, Travelife, Green Key, Green Lodge, Ecocamping, EDEN "Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας", ACCESSIBILITY PASS για ΑΜΕΑ, EMAS, ISO 14001 κλπ.)
- Αποκατάσταση εγκαταλειμμένων οικισμών – διαμόρφωσή τους σε χώρους

φιλοξενίας και αναψυχής

- Αποκατάσταση – επανάχρηση κτιρίων ιστορικής κληρονομιάς
- Επιχειρηματικές επενδύσεις σχετικές με extreme sports, παρατήρηση άγριας ζωής, ιππασία, παιχνίδια περιπέτειας, εκτός δρόμου μηχανοκίνητες περιηγήσεις, αλιευτικός τουρισμός
- Διαχείριση – Λειτουργία Αλιευτικού / Τουριστικού Λιμένα

Άξονας 5 – Ανθρώπινο Δυναμικό

Εκπαίδευση επαγγελματιών και εργαζομένων των κλάδων φιλοξενίας, εστίασης, δημοσίων συγκοινωνιών, ταξί, ενοικίασης οχημάτων, ξεναγών, σε θεματικές ενότητες, όπως:

- e-tourism, ψηφιακά εργαλεία και διαδικτυακές συναλλαγές
- marketing στο τουρισμό και τη φιλοξενία
- διαπολιτισμική επικοινωνία
- ξένες γλώσσες
- ειδικά σήματα λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων
- εναλλακτικές μορφές τουρισμού
- οργάνωση και λειτουργία μικρών ξενοδοχειακών μονάδων / ενοικιαζομένων δωματίων
- οργάνωση και λειτουργία επισιτιστικών μονάδων
- περιβάλλον, πολιτισμός, αειφορία
- τουρισμός και μεταφορές

Άξονας 6 – Τουριστική Προβολή

- Δημιουργία – υιοθέτηση σύγχρονης οπτικής ταυτότητας

- Παραγωγή υλικού επικοινωνίας και στοχευμένου ψηφιακού και έντυπου υλικού
- Προβολή – συμμετοχή σε θεματικές τουριστικές εκθέσεις
- Οργάνωση ταξιδιών εξοικείωσης δημοσιογράφων ταξιδιωτικού τύπου, travel bloggers
- Καταχωρήσεις / Ηλεκτρονική διαφήμιση σε MME / social media
- Ενίσχυση – αναβάθμιση των πολιτιστικών εκδηλώσεων της περιοχής (ιδιαίτερα της Μαθητιάδας και του Φεστιβαλ Αμφίπολης, αλλά και άλλων μικρότερης εμβέλειας)

Άξονας 7 – Καινοτόμες Δράσεις

Πολιτισμός:

- Ανάπτυξη οπτικοακουστικών παραγωγών εικονικής πραγματικότητας (VR) του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης και αναπαράστασης ιστορικών γεγονότων
- Οργάνωση κινητών εκθέσεων στην Αθήνα και στο εξωτερικό (π.χ. «κλασσική» Μακεδονία και η Μακεδονία των Βασιλέων) που θα περιλαμβάνει υλικό σχετικά με την ιστορία της Αμφίπολης.
- Φιλοξενία ομάδων σπουδαστών αρχαιολόγων / συντηρητών αρχαιοτήτων (από Ελληνικές και Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές και Ινστιτούτα) – οργάνωση ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Φιλοξενία - Οργάνωση βιωματικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε επισκέπτες τουρίστες – «ερασιτέχνες αρχαιολόγους», θεσμός διαδεδομένος στο εξωτερικό. Αφορά τουρίστες που αναζητούν έναν εναλλακτικό τρόπο διακοπών και οι οποίοι είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν, πληρώνοντας, εθελοντική εργασία σε έναν αρχαιολογικό χώρο. Οι επισκέπτες θα εργάζονται ως «εργατικό» προσωπικό, και θα διδάσκονται ταυτόχρονα, την ανασκαφική διαδικασία, αλλά και όλες τις άλλες δραστηριότητες που απαιτούνται για την δημιουργία και τη λειτουργία ενός Αρχαιολογικού Πάρκου, όπως είναι η αποκάλυψη των αρχαιοτήτων και η αποκατάστασή τους, η δημιουργία μονοπατιών προς τους χώρους ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, η ξενάγηση στον χώρο ενώ ταυτόχρονα, τα απογεύματα, θα τους παραδίδονται μαθήματα ιστορίας του αρχαιολογικού χώρου, του τρόπου με τον οποίο εξάγονται τα ιστορικά συμπεράσματα από τα ανασκαφικά δεδομένα, αλλά και μαθήματα για τους στόχους της αρχαιολογικής έρευνας, μαθήματα άμεσης συντήρησης και σχεδίου κινητών και ακίνητων ευρημάτων, καθώς και των τρόπων προβολής του «αρχαίου» στο ευρύτερο κοινό.

Για τη φιλοξενία και την οργάνωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι διαθέσιμοι στη

περιοχή αρκετοί ανενεργοί δημοτικοί χώροι, οι οποίοι μπορούν να παραχωρηθούν για εκμετάλλευση σε ενδιαφερόμενους ιδιώτες. Η ανακαίνιση και η διαμόρφωση των χώρων αυτών μπορεί να χρηματοδοτηθεί από δημόσιους / ευρωπαϊκούς ή ιδιωτικούς πόρους. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα ακίνητα: Το Δημοτικό Σχολείο Αμφίπολης (το οποίο πρόκειται να ανακαινιστεί από τον Δήμο Αμφίπολης στο πλαίσιο του Έργου Interreg: Borderless Culture, για να χρησιμοποιηθεί ως χώρος εκδηλώσεων / σεμιναρίων), το Δημοτικό Σχολείο Ν. Μεσολακκιάς, το πρώην Δημαρχείο της Παλαιοκώμης.

Υποδομές – Εξοπλισμός:

- Σταθμός φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων

Τα τελευταία χρόνια οι πωλήσεις ηλεκτρικών οχημάτων διπλασιάζονται κάθε χρόνο, στην Ευρώπη σήμερα κυκλοφορούν πάνω από 1,2 εκ. ηλεκτρικά οχήματα και προβλέπεται ότι σε 5 χρόνια, το 1 στα 3 νέα οχήματα να είναι ηλεκτρικό. Η ύπαρξη σταθμού φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων αποτελεί πλέον βασικό κριτήριο επιλογής προορισμού για σημαντικό – συνεχώς αυξανόμενο - αριθμό τουριστών. Το σχετικό θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα επιτρέπει διάφορα μοντέλα ανάπτυξης υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, με πρόβλεψη κινήτρων, ειδικά στη περίπτωση αξιοποίησης παραγωγής ΑΠΕ, καθώς και στη περίπτωση των Ενεργειακών Κοινοτήτων (Αστικοί Συνεταιρισμοί που μπορούν να ιδρύσουν Δήμοι, αγρότες, ιδιώτες, κλπ. – Ν.4513/18), π.χ. με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, φυσικού ή εικονικού.

- Ηλιακό Σκάφος περιήγησης

Ιδανικό μέσο για πλωτή περιήγηση στα πολιτιστικά μνημεία και σε προστατευμένους βιότοπους στη περιοχή της Αμφίπολης και των εκβολών του Στρυμόνα αποτελούν τα ηλιακά σκάφη, τα οποία είναι εντελώς φιλικά στο περιβάλλον, έχουν απεριόριστη δυνατότητα πλοήγησης με ήλιο, αλλά και χωρίς ήλιο, έχουν χαμηλό λειτουργικό κόστος και κόστος συντήρησης, είναι άνετα και δεν απαιτούν ιδιαίτερες εγκαταστάσεις στην ακτή.

- Ενοικίαση ηλεκτρικών ποδηλάτων
- Σύγχρονο ευρυζωνικό δίκτυο – δωρεάν wi-fi spots

Άξονας 8 – Διοίκηση - Διαχείριση του Προγράμματος

Ο Άξονας «Διαχείριση του Προγράμματος» καλύπτει τις παρακάτω κατηγορίες δράσεων και ενεργειών :

α) Μελέτες – Έρευνες για την ωρίμανση των Δράσεων του Προγράμματος.

Ενδεικτικά:

- Έρευνα αναγνωρισιμότητας προορισμού «Αμφίπολη» και εντυπώσεων επισκεπτών
- Διαχειριστικό Σχέδιο και Κανονισμός Λειτουργίας του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης, το οποίο θα καθορίζει τις υποχρεώσεις ως προς τις χρήσεις γης, τα οικολογικά και αισθητικά χαρακτηριστικά, την επισκεψιμότητα, τη συμπεριφορά επισκεπτών και διερχομένων, τη συνέχιση της επιστημονικής έρευνας και τη προστασία του πάρκου..
- Μελέτη Μορφολογικών Κανόνων Δόμησης και Αρχιτεκτονικής εντός και εκτός οικισμών του Δήμου Αμφίπολης με σκοπό να λειτουργήσει συμπληρωματικά με τα υπόλοιπα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού και να συμβάλει στη καλύτερη οργάνωση του χώρου και την αναβάθμιση της αισθητικής του

β) Ενέργειες για το συντονισμό και διαχείριση των Δράσεων του Προγράμματος

- Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας – Υπουργείου Πολιτισμού – Δήμου Αμφίπολης σχετικά με την ανάπτυξη του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης. Συμμετοχή και άλλων εμπλεκόμενων φορέων, όπως: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης, Υπ. Εσωτερικών – Τομέας Μακεδονίας – Θράκης.
- Συντονισμός – συνεργασία σε δράσεις τουριστικής προβολής του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης μεταξύ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Υπουργείου Τουρισμού / ΕΟΤ, Περιφέρειας ΑΜΘ, Δήμων Αμφίπολης, Σερρών, Δράμας, Παγγαίου, Καβάλας, Βόλβης, Επιμελητηρίου Σερρών
- Διαμόρφωση Χρηματοδοτικού και Διαχειριστικού πλαισίου υλοποίησης του Προγράμματος με ευθύνη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά δίκτυα με αντικείμενο την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού (π.χ. European Cultural Tourism Network)

Πίνακας Δράσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρατίθενται οι προτεινόμενες Δράσεις ανά Άξονα Προτεραιότητας με τους αντίστοιχους ενδεικτικούς Προϋπολογισμούς (Δημόσιας Χρηματοδότησης), δυνητικές πηγές χρηματοδότησης, χρονοδιάγραμμα και απαιτούμενες ενέργειες από τους αρμόδιους φορείς.

ΑΞΟΝΑΣ 1 - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ					
Α/Α	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ (ενδεικτικός) €	ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (ενδεικτικό)	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
1.1	Συμπληρωματικά έργα περιβάλλοντος χώρου μνημείου τύμβου Καστά	700.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2014-20	2020 - 2021	Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών: Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
1.2.1	Επέκταση Αρχαιολογικού Μουσείου Αμφίπολης, αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου - Μελέτες	200.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2021- 2022	Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών: Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
1.2.2	Επέκταση Αρχαιολογικού Μουσείου Αμφίπολης, αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου - Κατασκευή	1.500.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2023 - 2024	Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών: Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης

1.3	Νέες εργασίες ανασκαφών – ανάδειξης αρχαίου οικισμού στο Λόφο 133	200.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27	2021- 2022	Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών: Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
1.4	Οργάνωση επιστημονικών ημερίδων / εκδηλώσεων με θέμα τις πρόσφατες αρχαιολογικές ανασκαφές και ευρήματα στην Αμφίπολη.	50.000 /έτος	ΠΚΜ ή Υπ.Πολ. ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2020 +	Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών: Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης

ΑΞΟΝΑΣ 2 - ΥΠΟΔΟΜΕΣ					
Α/Α	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ (ενδεικτικός) €	ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (ενδεικτικό)	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
2.1.1	Οριοθέτηση - Master Plan - Σχεδιασμός Έργων Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης	200.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2021	Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών: σε συνεργασία με ΠΚΜ & Δ. Αμφίπολης (Προγραμματική Σύμβαση) - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης

2.1.2	Κατασκευή Έργων Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης	700.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022- 2023	Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών: σε συνεργασία με ΠΚΜ & Δ. Αμφίπολης (Προγραμματική Σύμβαση) - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
2.2.1	Αναβάθμιση Λιμένα Αμφίπολης – Χωροταξικό Σχέδιο - Μελέτες	90.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2021	ΠΚΜ – ΠΕ Σερρών / Δημοτικό Λιμενικό Αμφίπολης - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
2.2.2	Αναβάθμιση Λιμένα Αμφίπολης – Κατασκευές - εξοπλισμός	500.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022- 2023	ΠΚΜ – ΠΕ Σερρών / Δημοτικό Λιμενικό Αμφίπολης - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
2.3.1	Αναπλάσεις – αστικός εξοπλισμός στους οικισμούς του Δήμου Αμφίπολης, εκτός Αρχαιολογικού Πάρκου - Μελέτες	70.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2021	Δήμος Αμφίπολης - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
2.3.2	Αναπλάσεις – αστικός εξοπλισμός στους οικισμούς του Δήμου Αμφίπολης, εκτός Αρχαιολογικού Πάρκου – Κατασκευές - Εξοπλισμός	300.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022 - 2023	Δήμος Αμφίπολης - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
2.4	Ενίσχυση υπηρεσιών – εξοπλισμού άμεσης βοήθειας (ασθενοφόρο,	150.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ.	2021 - 2022	4 ^η ΥΠΕ / ΕΚΑΒ / Δήμος Αμφίπολης - Υποβολή πρότασης

	απινιδωτές, τηλε-ιατρική)		Πρόγρ. Αμφίπολης» / χορηγίες ιδιωτών		χρηματοδότησης
--	---------------------------	--	---	--	----------------

ΑΞΟΝΑΣ 3 - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ					
Α/Α	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ (ενδεικτικός) €	ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (ενδεικτικό)	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
3.1	Προστασία – Ανάδειξη οικοσυστήματος εκβολών Στρυμόνα	100.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022 - 2023	Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης, σε συνεργασία με το ΕΚΒΥ - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
3.2	Παγγαίο - Παρατηρητήριο – κέντρο πληροφόρησης / Ορειβατικές διαδρομές	50.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022 - 2023	Αποκ. Διοικ. Μακ.-Θράκης – Δ/ση Δασών - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης
3.3	Επικαιροποίηση - Ολοκλήρωση Μελετών Κτηματογράφησης, Πολεοδόμησης και Πράξης Εφαρμογής των οικισμών της περιοχής, μελέτες υδρογεωλογικές, οριοθέτησης ρεμάτων, γεωτεχνικές	1.000.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022 - 2023	Δήμος Αμφίπολης - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης

	μελέτες				
3.4	Διαχείριση απορριμμάτων - αγορά οχημάτων / εξοπλισμού	50.000 / έτος	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2021 +	Δήμος Αμφίπολης - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης

ΑΞΟΝΑΣ 4 - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ					
Α/Α	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ (ενδεικτικός) €	ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (ενδεικτικό)	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
4.1	Ίδρυση και εκσυγχρονισμός μονάδων και λοιπών εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής – παροχής υπηρεσιών τουρισμού	2.000.000	Αναπτυξιακός Νόμος, ΕΠ Ανταγωνιστικότητα ΕΣΠΑ 2021-27, Leader CLLD, ιδιωτικά κεφάλαια	2022 - 2027	Υποβολή προτάσεων από ενδιαφερόμενες ΜΜΕ
4.2	Αποκατάσταση – επανάχρηση κτιρίων ιστορικής κληρονομιάς	1.000.000	ΠΔΕ, Ιδιωτικά κεφάλαια / συμβάσεις παραχώρησης	2021 +	Υποβολή προτάσεων από Δήμο Αμφίπολης και ιδιώτες

4.3	Διαχείριση – Λειτουργία Αλιευτικού / Τουριστικού Λιμένα	-	Σύμβαση Παραχώρησης	2024 +	Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Αμφίπολης – διενέργεια διαγωνισμού παραχώρησης διαχείρισης / λειτουργίας του Λιμένα μετά την ολοκλήρωση της αναβάθμισής του.
-----	---	---	---------------------	--------	---

ΑΞΟΝΑΣ 5 – ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ					
Α/Α	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ (ενδεικτικός) €	ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (ενδεικτικό)	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
5.1	Εκπαιδευτικά προγράμματα επαγγελματιών και εργαζομένων των κλάδων φιλοξενίας, εστίασης, δημοσίων συγκοινωνιών, ταξί, ενοικίασης οχημάτων, ξεναγών, κλπ.	50.000 / έτος	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022 +	Εκδήλωση ενδιαφέροντος για συμμετοχή σε τοπικά προγράμματα κατάρτισης

ΑΞΟΝΑΣ 6 – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

Α/Α	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ (ενδεικτικός) €	ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (ενδεικτικό)	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
6.1	Δημιουργία – υιοθέτηση σύγχρονης οπτικής ταυτότητας του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης	10.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022	ΠΚΜ, με την ολοκλήρωση του σχεδιασμού του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης
6.2	Παραγωγή υλικού επικοινωνίας και στοχευμένου ψηφιακού και έντυπου υλικού	30.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022	ΠΚΜ, με την ολοκλήρωση του σχεδιασμού του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης
6.3	Προβολή – συμμετοχή σε θεματικές τουριστικές εκθέσεις, Καταχωρήσεις / Ηλεκτρονική διαφήμιση σε ΜΜΕ / social media	50.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2021 - 2022	ΠΚΜ σε συνεργασία με Υπ. Τουρισμού / ΕΟΤ, ΠΑΜΘ, Επιμελητήριο Σερρών, όμορους Δήμους
6.4	Οργάνωση ταξιδιών εξοικείωσης δημοσιογράφων ταξιδιωτικού τύπου, travel bloggers	50.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2021 - 2022	ΠΚΜ σε συνεργασία με Υπ. Τουρισμού / ΕΟΤ, ΠΑΜΘ, όμορους Δήμους
6.5	Ενίσχυση – αναβάθμιση των πολιτιστικών εκδηλώσεων της περιοχής	50.000 / έτος	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2021 +	ΠΚΜ σε συνεργασία με Δήμους Αμφίπολης και Σερρών

ΑΞΟΝΑΣ 7 – ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Α/Α	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ (ενδεικτικός) €	ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (ενδεικτικό)	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
7.1	Ανάπτυξη οπτικοακουστικών παραγωγών εικονικής πραγματικότητας (VR) του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης και αναπαράστασης ιστορικών γεγονότων	50.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022 - 2023	ΠΚΜ σε συνεργασία με Υπ. Τουρισμού / ΕΟΤ και Υπουργείο Πολιτισμού, με την ολοκλήρωση του σχεδιασμού του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης
7.2	Οργάνωση κινητών εκθέσεων στην Αθήνα και στο εξωτερικό (π.χ. «κλασική» Μακεδονία και η Μακεδονία των Βασιλέων) που θα περιλαμβάνει υλικό σχετικά με την ιστορία της Αμφίπολης.	50.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2023 +	Οργάνωση – συντονισμός: Υπουργείο Πολιτισμού, σε συνεργασία με ΠΚΜ και Υπ. Τουρισμού / ΕΟΤ
7.3	Φιλοξενία ομάδων σπουδαστών αρχαιολόγων / συντηρητών αρχαιοτήτων (από Ελληνικές και Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές και Ινστιτούτα) – οργάνωση ερευνητικών	50.000 / έτος	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης», χορηγοί	2023 +	Οργάνωση – συντονισμός: Υπουργείο Πολιτισμού, σε συνεργασία με ΑΕΙ / Σχολές / Ινστιτούτα Ελλάδας και εξωτερικού, ΠΚΜ, Δήμο

	και εκπαιδευτικών προγραμμάτων				Αμφίπολης, μετά την ολοκλήρωση κατάλληλων χώρων εκπαίδευσης & φιλοξενίας
7.4	Σταθμός φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων	-	Πάροχος σχετικών υποδομών και υπηρεσιών	2021 +	Διάθεση χώρων από Δήμο Αμφίπολης ή/και ιδιώτες σε συμφωνία με πάροχο σχετικών υποδομών και υπηρεσιών
7.5	Ηλιακό Σκάφος περιήγησης στο ποταμό και εκβολές Στρυμόνα	150.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης», χορηγοί	2023	Δήμος Αμφίπολης, με την ολοκλήρωση των έργων αναβάθμισης του Λιμένα Αμφίπολης
7.6	Σύγχρονο ευρυζωνικό δίκτυο	150.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση - ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»,	2023	Δήμος Αμφίπολης - Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης

ΑΞΟΝΑΣ 8 – ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Α/Α	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ (ενδεικτικός) €	ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ/ΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (ενδεικτικό)	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
8.1	Έρευνα αναγνωρισιμότητας προορισμού «Αμφίπολη» και εντυπώσεων επισκεπτών	20.000	ΠΕΠ ΚΜ	2020	ΠΚΜ
8.2	Διαχειριστικό Σχέδιο και Κανονισμός Λειτουργίας του Αρχαιολογικού Πάρκου Αμφίπολης	30.000	ΠΕΠ ΚΜ	2021	ΠΚΜ σε συνεργασία με Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών και Δήμο Αμφίπολης
8.3	Μελέτη Μορφολογικών Κανόνων Δόμησης και Αρχιτεκτονικής εντός και εκτός οικισμών του Δήμου Αμφίπολης	50.000	ΠΕΠ ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27 «Ολοκλ. Πρόγρ. Αμφίπολης»	2022	ΠΚΜ σε συνεργασία με ΑΠΘ, Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών και Δήμο Αμφίπολης
8.4	Διοίκηση, οργάνωση, υποστήριξη ένταξης του επιτάχυνση του «Ολοκληρωμένου Προγράμματος Αμφίπολης» στο πλαίσιο του ΠΕΠ	-	-	2020+	ΠΚΜ / ΕΥΔ ΠΕΠ ΚΜ σε συνεργασία κυρίως με Υπ. Πολιτισμού / Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών και Δήμο

	ΚΜ / ΕΣΠΑ 2021-27, επιτάχυνση ωρίμανσης Δράσεων του Προγράμματος				Αμφίπολης, κατόπιν υπογραφής σχετικής Προγραμματικής Σύμβασης. Επίσης συνεργασία – συντονισμός με άλλους δημόσιους φορείς, Επιμελητήρια, ΑΕΙ, κλπ. Ανάλογα με το είδος της Δράσης.
--	--	--	--	--	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ, ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ 4.2.1 & 4.2.2, ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ BORDERLESS CULTURE

- **15/11/2019:** Υποβολή Παραδοτέων 4.2.1 και 4.2.2 του έργου BORDERLESS CULTURE στην Αυτοτελή Διεύθυνση Υποστήριξης Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- **7/11/2019:** Συνάντηση Εργασίας με υπηρεσιακούς του Δήμου Αμφίπολης, στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών (ΔΤΥ) του Δήμου Αμφίπολης, στην Πρώτη Σερρών
- **25/10/2019:** Συνάντηση Εργασίας με τον Δήμαρχο Αμφίπολης, κ. Στέργιο Φραστανλή και υπηρεσιακούς και στελέχη του Δήμου Αμφίπολης στο Δημαρχείο Αμφίπολης (Δραβίσκος)
- **9/10/2019:** Συνάντηση Εργασίας με την κα Κατερίνα Περιστέρη, τομέαρχη πολιτισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, στα γραφεία της ΠΚΜ, οδός Βασιλίσσης Όλγας 198, Θεσσαλονίκη
- **2/10/2019:** Συνάντηση Εργασίας με την κα Κατερίνα Περιστέρη, τομέαρχη πολιτισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, στα γραφεία της ΠΚΜ, οδός Βασιλίσσης Όλγας 198, Θεσσαλονίκη
- **30/9/2019:** Συμμετοχή του Συμβούλου και Παρουσίαση στο 4th BORDERLESS CULTURE Project Meeting, στην αίθουσα Συνεδριάσεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (στο ισόγειο), με τη συμμετοχή της Δ.Α. του Interreg (κ. Δημήτρη Παπαθανασίου και κα Emiliya Doncheva-Tzivanopoulou) και των Εταίρων του έργου
- **20/9/2019:** Υποβολή, εκ μέρους του Συμβούλου, Επίσημου Αιτήματος Παράτασης Υποβολής των Παραδοτέων 4.2.1 και 4.2.2 (από 30/9/2019 σε 15/11/2019), προς την Αυτοτελή Διεύθυνση Υποστήριξης Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- **19/9/2019:** Συνάντηση Εργασίας, με την Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Σερρών, κα Δημητρία Μαλαμίδου, στα γραφεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Σερρών, στις Σέρρες
- **18/9/2019:** Εσωτερική Συνάντηση Εργασίας με στελέχη της Περιφέρειας ΚΜ, (με θέμα τα Παραδοτέα 4.2.1 και 4.2.2), στα γραφεία της ΠΚΜ, οδός Βασιλίσσης Όλγας 198, Θεσσαλονίκη
- **9/9/2019:** Εσωτερική Συνάντηση Εργασίας με στελέχη της Περιφέρειας ΚΜ, (με θέμα τα Παραδοτέα 4.2.1 και 4.2.2), στα γραφεία της ΠΚΜ, οδός Βασιλίσσης Όλγας 198, Θεσσαλονίκη
- **25/8/2019:** 2^η ημέρα Διήμερου Φεστιβάλ Αμφίπολης – Συμμετοχή του Συμβούλου στην Ημερίδα του έργου BORDERLESS CULTURE στην Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αμφίπολης, στο Ροδολίβος Σερρών

-
- **23/8/2019:** Εσωτερική Συνάντηση Εργασίας με στελέχη της Περιφέρειας ΚΜ, (με θέμα τα Παραδοτέα 4.2.1 και 4.2.2), στα γραφεία της ΠΚΜ, οδός Βασιλίσσης Όλγας 198, Θεσσαλονίκη
 - **2/8/2019:** Εσωτερική Συνάντηση Εργασίας με στελέχη της Περιφέρειας ΚΜ, (με θέμα τα Παραδοτέα 4.2.1 και 4.2.2), στα γραφεία της ΠΚΜ, οδός Βασιλίσσης Όλγας 198, Θεσσαλονίκη
 - **11/6/2019:** Εσωτερική Συνάντηση Εργασίας με στελέχη της Περιφέρειας ΚΜ (με θέμα τα Παραδοτέα 4.2.1 και 4.2.2), στα γραφεία της ΠΚΜ, οδός Βασιλίσσης Όλγας 198, Θεσσαλονίκη